

POGODA

Dziś pogoda będzie częściowo pochmurna, po południu możliwe burze i deszcze. Chłodniej, temperatura 65 stopni, w nocy 45 stopni. Wiatry północne 10-12 mil na godzinę.

Jutro pochmurnie, temperatura 60 stopni.

Wschód: — 5:41. Zachód: — 7:54.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZ

Dziś — wtorek, dnia 6 maja — Jana Apostoła.

Jutro — środa, dnia 7 maja — Flo-
riana, Benedykta, Domicego, Ludmily.

Pojutrze — czwartek, dnia 8 maja —
Wniebowstąpienie, Stanisława, Michała.

No. 88 Rok (Vol.) LXVII

CHICAGO, ILL., Wtorek, 6-go Maja (Tuesday, May 6, 1975

Telephone BR unswick 8-8700 20¢

\$605 MILIONÓW NA POMOC UCHODźCOM

USA Zabierają Samoloty Sajgońskie

Zapowiedź Spotkania Ford-Rabin

Jerozolima (UPI). — We wspólnym oświadczeniu Waszyngtonu i Jerozolimy podano wiadomość, że w dniach 11-12 czerwca odbędzie się spotkanie Prezydenta Forda z premierem Izraela Yitzhak Rabinem "poświęcone zagadnieniom interesującym obydwie strony".

W kołach dyplomatycznych mówi się, że w czasie tego spotkania przedyskutowana będzie przede wszystkim sprawa zawieszonych rokowań pokojowych oraz możliwość ich wznowienia czy to na zasadzie "etapowych" porozumień, czy też na forum konferencji genewskiej.

Z izraelskich kół rządowych pochodzi wiadomość, że w czasie tego spotkania premier Rabin przedłoży nowe propozycje pokojowe. Oczekuje się, że będą to propozycje zatwierdzone przez rząd izraelski.

Na półtora tygodnia przed spotkaniem z premierem Rabinem, Prezydent Ford spotka się w Salzburgu (1-2 czerwca) z egipskim prezydentem Anwar Sadatem.

Izraelski minister obrony Shimon Peres powiedział w Parlamencie, że ZSRR w ciągu ostatnich kilku miesięcy zwiększył dostawy broni i że Egipt ma gotowe roboty ziemne dla przyszłych fortyfikacji na wschodnim brzegu kanału Sueskiego, które mogą stać się odskocznią do ataku na wojska izraelskie w pustyni Synajskiej, ale w jakiś czas później minister Peres, przemawiając do grupy zagranicznych działaczy żydowskich, powiedział, że decyzja Egiptu o uruchomieniu kanału Sueskiego "jest krępująca" i może stać się podstawą do nowych rokowań pokojowych z Izraelem.

Sen. McGovern Wyjechał Na Kubę

Washington (UPI). — Sen. George McGovern — (D-So. Dak.) wyjechał wczoraj na Kubę, gdzie konferował będzie z premierem Fidel Casto. — McGovern jest członkiem senackiego komitetu dla spraw zagranicznych, jak i przewodniczącym subkomitetu senackiego dla spraw Bliskiego Wschodu.

McGovern przemawiając do studentów uniwersytetu Eastern Illinois, zapowiedział, że wnie-
sie do Senatu projekt ustawy odesłania z powrotem do Wietnamu ewakuowanych z Sajgonu Wietnamczyków — na koszt Stanów Zjedn.

"90 procent z ewakuowanych uchodźców — jak mówił McGovern — powinno wrócić do swego kraju, gdzie mają lepsze możliwości życia.

Stany Zjednoczone powinny jednak zapewnić pomoc humanitarną tym, którym grozi represje ze strony komunistów, umożliwiając im pobyt i zagospodarowanie się w Stanach Zjedn.

Większość z nich uciekło z Sajgonu w panice przed spodziewaną krwawą walką o Sajgon, ale nie doszło do walki".

McGovern wyraził nadzieję, że nowe władze nie przystąpią do rzezi ludności wietnamskiej, gdyż leży to w ich interesie, aby zdobyć sobie zaufanie ludności jak i aprobatę całego świata.

Zignorowany Protest Rządu Syjamskiego

Szantażowa Nota Komunistów z Hanoi

Bangkok (UPI). — Ignorując protesty Viet Congu, a także wysokich dygnitarzy z rządu syjamskiego, lotniskowice amerykańskie "Midway" odpłynęły z ładunkiem odrzutowych samolotów bojowych, które do bazy USA Tapao w Syjamie dostarczyli uciekający przed komunistami piloci sajgońscy.

W ub. tygodniu syjamski premier Kukrit Pramoj zapowiedział, że ma zamiar honorować żądania Viet Congu i wszystkie samoloty zwrócić, ale Stany Zjednoczone stanęły na stanowisku, że mają tytuły własności do tych samolotów, wynikające z umowy o pomocy wojskowej.

W tej chwili rząd Syjamu został postawiony wobec faktu dokonania. Zasekwestrowane samoloty zostały dostarczone na pokład lotniskowca "Midway" przy pomocy helikopterów. Dowiedziono myśliwców F-5, bombowce A-37 i małe samoloty wywiadowe.

Po załadunku samolotów lotniskowice odpłynęły w nieznanym kierunku. Łącznie w bazie Tapao znalazło się 129 samolotów bojowych, dostarczonych przez pilotów sajgońskich. Mówi się, że wielkie samoloty, jak np. czterosilnikowe transportowce C-130, nie będą zabrane drogą.

ciąg dalszy na str. 6-ej

Otwarcie Kanału Sueskiego

Kair (UPI). — Egipski prezydent Anwar Sadat zdecydował, że w dniu 5 czerwca, o godz. 10:15 rano — dokładnie w osiem lat po rozpoczęciu sześciomiesięcznej wojny arabsko-izraelskiej, na pokładzie niszczyciela i w asyście trzech innych okrętów wojennych i flotyli statków handlowych, zainauguruje uruchomienie kanału Sueskiego.

Unieruchomione wskutek wojny statki handlowe różnych flag, w ogólnej liczbie 16, będą prawdopodobnie wypuszczone wcześniej.

Dwa wielkie frachtowce zachodnio-niemieckie już wyruszyły z miejsca zakotwiczenia w odnawianym jeziorze Słone. Jutro nad ranem statki te powinny minąć wioskę Deversoir i wpłynąć na wody kanału.

Wszystkie inne statki również szły do podniesienia kotwicy. Nie wyruszyły tylko amerykański frachtowiec "African Glen", który został zatopiony.

Wyniki Wyborów

Lizbona (UPI). — Oficjalnie ogłoszone ostateczne wyniki wyborów do portugalskiego Zgromadzenia Konstytucyjnego wykazują, że na 247 mandatów aż 115 zdobyli socjaliści. Na drugim miejscu uplasowała się partia Ludowo-Demokratyczna, która zdobyła 80 mandatów. Komunistom przypadło 30 mandatów, konserwatywnej partii socjaldemokratycznej 16 mandatów i sprzyjającemu komunistom — Ruchowi Demokratycznemu 5 mandatów. — Jeden jedyny mandat przypadł ugrupowaniu maoistów.

Honorowi Goście Na Trybunie Na Civic Center Plaza

J.E. Biskup Alfred Abramowicz wygłasza Inwokację w czasie Programu Manifestacji na Civic Center Plaza. Z lewej strony stoją: — Sen. Birch Bayh, Główny Mówca; Richard J. Daley, Mayor m. Chicago i Mówca Programu; Kongresman Daniel Rostenkowski; Ald. 41-ej wardy Roman Puciński, b. Kongresman.

Z prawej strony Biskupa Abramowicza stoją: — Prezes ZNP i KPA mec. Alojzy A. Mazewski; Helena Szymanowicz, Wiceprezesa ZNP i Przewodniczącą Generalną Obchodu; Richard Martwick, Superintendent Powiatowy Szkół. Z tyłu za Prezesem Chester Majewski, trustys Dystr. Sanitarnego.

Episkopat Polski o Misji Arcybiskupa Luigi Poggi

Watykan (KW). W dn. 9go kwietnia odbyło się w Warszawie posiedzenie Rady Głównej Episkopatu Polski. Przewodniczył Prymas Kard. Stefan Wyszyński.

Rada Episkopatu zajmowała się m.in. zagadnieniem misji dyplomatycznej wysłannika Watykanu, Arcybiskupa Luigi Poggi. W związku z tym wydane zostało następujące oświadczenie:

"W dniach od 25 lutego do 25 marca 1975 r. przebywał w Polsce nuncjusz apostolski do specjalnych poruczeń, ks. arcybiskup Luigi Poggi.

Mając na uwadze fakt, że informacje prasowe o misji księdza arcybiskupa Luigi Poggi są niepełne, a niekiedy jednostronne, dlatego Episkopat Polski uważa za swój obowiązek podać wiernym Kościoła świętego odpowiedni wyjaśnienie.

Ks. arcybiskup Poggi był gościem Rządu PRL i Episkopatu Polski. Przysłał go Ojciec św., aby z jednej strony spotkał się z przedstawicielami Rządu PRL w ramach ustanowionych stałych kontaktów roboczych, a z drugiej strony zapoznał się z warunkami pracy Kościoła w naszym kraju.

Ks. arcybiskup L. Poggi przed laty, przez długi czas, zajmował się w Sekretariacie Stanu Stolicy Apostolskiej sprawami Kościoła w Polsce. Miał okazję zapoznać się teoretycznie z naszymi problemami, a głównie z trudnościami życia Kościoła w Polsce. Obecnie, jako kierownik delegacji Stolicy Apostolskiej do stałych kontaktów roboczych z Rządem PRL, ma moż-

ność poznać praktycznie te problemy.

Kontakty delegata Ojca św. z przedstawicielami naszego Rządu mają na celu między innymi omówić właściwe warunki pracy Kościoła i ułatwić wiernym normalne życie religijne. Stolica Apostolska ma nadzieję, że w wyniku kontaktów dojdzie w przyszłości do ułożenia takich stosunków z Państwem Polskim, które będą odpowiadały prawom i potrzebom Kościoła oraz społeczeństwu katolickiego. Ks. arcybiskup Poggi w czasie pobytu w Polsce był w kontakcie z Episkopatem Polski, konsultując się szczególnie z Prymasem Polski i Sekretarzem Episkopatu.

Episkopat Polski ma do tych poczyną zaufanie, zwłaszcza że omawiano wstępnie także sprawy ważne dla Kościoła i wiernych, między innymi status prawny Kościoła, wychowanie religijne dzieci i młodzieży, budownictwo sakralne. Te tematy i inne, istotne dla Kościoła, będą omawiane w dalszych kontaktach.

Ufamy, że wyniki tych poczyną będą służyły Kościołowi, Narodowi i Państwu w Polsce, gwarantując wiernym normalne życie religijne."

Porozumienie?

Wieleń (UPI). — Przedstawiciele Greków i Turków cypryjskich zakończyli pięciodniową konferencję w Wiedniu i oświadczyli, że osiągnięty został postęp w dążeniu do utworzenia centralnego rządu na Cyprze.

Obie strony uzgodniły następne spotkanie w Nowym Yorku lub Wiedniu przed 15 czerwca. Konkretna data tego spotkania zostanie ustalona w czasie dzisiejszej konferencji Cleridesa i Denktasha, przywódców obu grup etnicznych.

Prezydent Ford Dziś Na TV o 6:30 Wieczorem

Washington (UPI). — Prezydent Ford dzisiaj wieczorem o godz. 6:30 (czas chica-goski) odbędzie konferencję prasową w sprawie Wietnamu, która nadana będzie przez sieci radiowe i telewizyjne.

Prezydent wstrząśnięty krytyką podjętej przez niego akcji ratowania uchodźców wietnamskich, zajmie silne stanowisko w obronie swej akcji. Prezydent zamierza także omówić konsekwencje zwycięstwa komunistów w Kambodży i Wietnamie dla St. Zjedn. Będzie to pierwsza konferencja prezydenta Forda od upadku Sajgonu.

Uchodźcy Kambodżańscy Odlatują

Tapao (UPI). — Z amerykańskiej bazy lotniczej Tapao w Syjamie odlatała dziś do Stanów Zjednoczonych pierwsza grupa 263 uchodźców z kambodżańskich.

W grupie tej znajduje się ostatni szef państwa sprzed upadku Kambodży, Saukham Khoy, który jako marszałek Senatu pełnił obowiązki prezydenta po odejściu Lon Nola.

Na ewakuację z bazy Tapao czeka jeszcze 750 uchodźców kambodżańskich. Spodziewane jest, że w ciągu dwóch dni wszyscy znajdą się w Kalifornii. Prawdopodobnie wszyscy zgodni są z opinią Saukhama Khoy, który powiedział, że nie ma najmniejszego pojęcia co będzie robił w Ameryce.

Wszystkich ewakuowanych zabrali z Phnom Penh samoloty i helikoptery amerykańskie na tydzień przed upadkiem kambodżańskiej stolicy. Wszystkich "sponsoring" rząd Stanów Zjednoczonych i formalności imigracyjne przeprowadzone zostaną w bazie piechoty morskiej Pendleton. Około 350 uchodźców francuskich, którzy znaleźli schronienie w ambasadzie francuskiej w Phnom Penh i którzy zdołali dojechać do Sajgonu, zdołali odlecieć do Bangkoku do Paryża.

Dyplomaci francuscy i przedstawiciele Czerwonego Krzyża oczekują przybycia co najmniej 250 pozostałych uchodźców z Phnom Penh "w ciągu kilku najbliższych dni".

Zamrożono Konta Pld. Wietnamczyków

Washington. (UPI) — Dept. Skarbu zarządził zamrożenie kont bankowych wszystkich Wietnamczyków oraz zabronił wysyłki pieniędzy przez Amerykanów do Pld. Wietnamu, bez zezwolenia Dept. Skarbu. Zarządzenie to weszło w życie w środę w południe. Podobne zarządzenie zostało wydane w dn. 18-go kwietnia po upadku Kambodży. Wśród państw, których konta bankowe zamrożono w Stan. Zjedn. znajdują się — Pld. Wietnam, Pld. Korea, Kuba i Rodezja.

Deficyt w Funduszach Soc. Security

Washington (CST). W raporcie przesłanym w poniedziałek do Kongresu, trustys ubezpieczenia społecznego (Social Security) podają, że przewidywany deficyt w funduszach tego wydziału będzie o wiele wyższy aniżeli spodziewano się. Po raz pierwszy w tym roku wypłaty dla starców, jak i sierot przekroczą wpłaty podatków na te programy o trzy biliony dolarów. Trustysy zapowiadają, że rezerwa funduszy na te programy będzie wyczerpana do roku 1981.

Obliczenia przeprowadzone przez trustysów na okres następnych 75 lat wykazują, że przeciętny deficyt roczny wynosić będzie około 5,3 procent, gdy w ubiegłym roku przewidywano trzy procentowy deficyt roczny.

Wzrastająca inflacja, wyższe wypłaty ubezpieczenia społecznego jak i wysoki procent bezrobocia, mają ogromny wpływ na wzrost przewidywanego deficytu, jak twierdzą rzeczoznawcy.

Trustysy przewidują, że przy zmniejszającej się liczbie urodzin, do roku 2030 każdy ze stu zatrudnionych zarobkowo robotników będzie pokrywać koszt utrzymania 50 osób korzystających z programu ubezpieczenia społecznego, zamiast obecnego wskaźnika 30 osób. Komisarz "Social Security" James B. Cardwell podaje, że przewidywany deficyt nie grozi załamaniem się tego programu, chociaż budzi wielką troskę. Cardwell ma nadzieję, że Kongres podejmie w tej kwestii odpowiednie środki dla wzmocnienia tego programu. Rezerwa w czterech trustach funduszy "Social Security" w dn. 30go czerwca 1974 roku wynosiła ogólnie \$55,3 bilionów.

Spisek Katolików w Portugalii?

Lizbona (UPI). — Portugalski dziennik "O Seculo" wystąpił z "rewelacją", że w mieście Porto zdemaskowano spisek katolików, którzy zamierzali wymordować czołowych przywódców lewicy. Rzecznik junty potwierdził wiadomość, że aresztowano kilkunastu członków prawicowej partii centro-socjaldemokratycznej, ale odmówił informacji czy aresztowanie to pozostaje w związku z "rewelacją" wspomnianego dziennika. "O Seculo" twierdzi, że spiskowcy żądali swoją organizację Rewolucyjnym Frontem Katolickim.

Za Wspólnotą

Londyn (UPI). — Badanie opinii publicznej wykazało, że w czerwcowym referendum Brytyjczycy wypowiedzą się stosunkiem 2 do 1 za utrzymaniem Wielkiej Brytanii w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej.

Wizyta w Maroku

Fez (UPI) Prezydent Francji Valery Giscard d'Estaing przebywa w trzyniedniową, oficjalną wizytą w Maroku.

U.S. Przyjmie 150,000 Wietnamczyków

Zapewni Im Utrzymanie i Rozsiedlenie

Washington (UPI-CST). — Prezydent Ford zwrócił się wczoraj do Kongresu o asygnowanie \$605 milionów na pokrycie kosztów ewakuacji, utrzymania i rozsiedlenia — 150,000 uchodźców wietnamskich w Stanach Zjedn. Suma ta wystarczy na pokrycie kosztów dwuletniego programu ratunkowego i zapomogowego do 30 września 1977 roku.

Sekr. Prasowy Białego Domu, Ron Nessen, — podał, że rząd użył \$98 milionów uchwalezonych przez Kongres na powojenną odbudowę Wietnamu, na pokrycie dotychczasowych kosztów ewakuacji i opieki nad uchodźcami wietnamskimi, ale fundusz ten wyczerpie się z końcem tego tygodnia.

124,000 Uchodźców

Dyrektor prezydenckiego programu pomocy dla uchodźców, L. Dean Brown, — zeznając przed komitetem kongresu, stwierdził, że 124,000 uchodźców wietnamskich zostało sprowadzonych albo też znajduje się w drodze do Stanów Zjedn.

Brown przypuszcza, że liczba uchodźców może dojść do 150,000 osób w następnych dniach. Wśród 150,000 uchodźców przypuszczalnie — około 30,000 stanowić będą głowy rodzin, którzy potrzebować będą pracy dla zapewnienia utrzymania swym rodzinom.

Program pomocy uchodźcom przewiduje rozsiedlenie uchodźców wietnamskich po całym kraju, a szczególnie w (ciąg dalszy na str. 6-ej)

Amb. Keating Zmarł Na Zawał Serca

New York (UPI). — Kenneth Keating, lat 74, ambasador amerykański w Izraelu i były senator ze stanu New Yorku, zmarł wczoraj wieczorem na zawał serca — w szpitalu Columbia-Presbyterian. Keating został przewieziony do tego szpitala przed trzema tygodniami po doznaniu lekkiego zawału serca.

Keating urodził się w Limerick, N.Y. w dniu 18 maja 1900 roku. W drugiej wojnie światowej dosłużył się rangi generała brygady. Po wojnie praktykował prawo, a później został wybrany kongresmanem ze stanu New York, który to urząd piastował przez 12 lat.

W listopadzie 1958 roku został wybrany senatorem, a w sześć lat później przegrał wybory ubiegając się o ponowny termin, a senatorem został wybrany Robert F. Kennedy.

W latach od 1956 do 1969 Keating był sędzią w stanowym sądzie apelaacyjnym, gdy został mianowany ambasadorem amerykańskim w Indiach, rezygnując z tego stanowiska w sierpniu, 1972 r. W rok później został powołany na stanowisko ambasadora amerykańskiego w Izraelu.

Pozostawił żonę, Mary Pittcain Davis, którą poślubił w dniu 7 czerwca, 1974 r., oraz córkę Judith z pierwszego małżeństwa i dwóch wnuków.

Zamknięta Ambasada

Taipei (UPI). — Ambasada pol. wietnamska w Taipei nie wywiesiła dziś flagi i zamknęła swoje podwoje, tracąc oficjalny charakter misji dyplomatycznej. Wraz z zamknięciem ambasady b. prezydent Nguyen Van Thieu stracił możliwość sformowania "rządu na wygnaniu."

Roman Buczek

Wojna Zimowa w Finlandii

Historia Finlandii pod wieloma względami przypomina dzieje Rzeczypospolitej. Pomimo stosunkowo krótkich okresów niepodległości państwowej, Finowie przez wieki całe zdołali utrzymać swą narodową odrębność. Nawet po zawieszeniu przez Mikołaja II konstytucji fińskiej, ten kraj położony na końcu Europy, czekał się upadku caratu i dnia 6. XII. 1917 r. proklamował swoją niepodległość. Ale niepodległość swoją, podobnie jak Polska, Finlandia musiała okupić ofiarą krwi.

Oficjalnie Rosja bolszewicka uznawała niepodległość Finlandii, chociaż równocześnie usiłowała opanować ten kraj wspierając zbrojne miejscowych komunistów. Przejściowo bolszewicy opanowali nawet Helsinki, następnie została jednak rozbita a rewolucja stłumiona.

Na początku roku 1920 Finowie zawarli pokój z bolszewikami, tracąc na rzecz Rosji Sowieckiej wschodnią Karelię, zamieszkałą w większości przez ludność pochodzenia fińskiego a nawet szwedzkiego. Odtąd cieni Związku Sowieckiego będzie wisiał nad Finlandią przez cały okres dwudziestolecia międzywojennego.

Jedną z zasadniczych reform społecznych młodego państwa była reforma rolna, dzięki której do roku 1934 około 900 tys. chłopów stało się właścicielami samodzielnych gospodarstw. — Był to krok o kapitalnym znaczeniu, ponieważ kraj bardziej zaludniony części kraju (provincja zachodnie i południowe) posiadając charakter rolniczy i rozwijając zagadnienia wielkiej własności ziemskiej umożliwiało elementom skrajnym prowadzenie dywersji komunistycznej.

Sąsiedztwo Związku Sowieckiego rzutowało zawsze na politykę zagraniczną Finlandii. Wielka dysproporcja sił oraz pokojowe nastawienie tego narodu, nakazywało mu utrzymywanie przyjaźni z tymi państwami, które nie były w stanie przeciwstawić się potęgą Związku Sowieckim. Prace fortyfikacyjne kosztowały rocznie Finland 3 miliony marek. W roku 1939, wyczuwając wzrastające zagrożenie, na rozbudowę pasa fortyfikacyjnego na przemyku przeznaczono aż 30 milionów marek, co było ogromną sumą w budżecie tego małego narodu.

Tak było do napadki hitlerowsko-bolszewickiej na Polskę we wrześniu 1939 r. Jeszcze 17 września tegoż roku Mōłotow zapewniał listownie Finland, iż bolszewicy w stosunku do ich państwa nie żywią wrogich zamiarów. Ale już 14. X. 1939 r. rząd moskiewski wystosował do Finlandii pōdanie "wydzierżawienia" mu półwyspu Hanko, odstąpienia zachodniej części półwyspu Rybackiego w zatoce Lappolija, kilku wysp w zatoce fińskiej oraz części przemyku karelskiego. Zdania te Finlandie odrzucił. W dniu 30. XI. 1939 r. bolszewicy rozpoczęli inwazję na Finlandię.

Napaść bolszewicka wywołała powszechne oburzenie w świecie i spowodowała skreślenie Związku Sowieckiego z listy członków Ligi Narodów. Z chwilą rozpoczęcia działań wojennych bolszewicy niezwłocznie utworzyli fiński "rząd ludowy", który uznawał za jedyne legalne przedstawicieli Finlandii. Los tego rządu był podobny do losów tworzonych już poprzednio podobnych rządów, które zniknęły z chwilą zawarcia pokoju.

Z dniem 30 listopada naczelne dowództwo wojsk fińskich objął marszałek Mannerheim, znany bohater z walk Finland 0 niepodległość w czasie pierwszej wojny światowej. Armia jego liczyła 17 dywizji piechoty, 1 brygadę kawalerii, 6 brygad piechoty oraz około 40 samodzielnych batalionów piechoty. Bardzo słabo była wyposażona w broń pancerną, na którą składała się kompania czołgów Vickers, kompania starych czołgów Renault i szwadron samochodów pancernych (razem około 30 pojazdów). Prawdopodobnie się przedstawiała sytuacja z lotnictwem, które było zaopatrzone w przestarzałe aparaty. Teoretycznie Finowie posiadali 6 dywizjonów liczących od 200 do 400 samolotów, ale większość samolotów myśliwskich mogła być użyta dopiero w kwietniu

1940 r. W sumie, w końcowej fazie wojny, armia fińska liczyła zaledwie 400 tys. żołnierzy. Jak na 4 milionowy naród był to wysiłek bardzo poważny.

W początkowej fazie wojny bolszewicy wprowadzili do walki 27 dywizji strzelców, 1 dywizję kawalerii, 1 korpus zmechanizowany (3 brygady) 3 samodzielne brygady czołgów oraz około 800 samolotów. Pod koniec wojny siły sowieckie wzrosły do 56 dywizji strzelców, 1 dywizji kawalerii, 1 korpusu zmechanizowanego, 3 samodzielnych brygad czołgów średnich i ciężkich, 16 brygad lotnictwa bombowego i 10 brygad lotnictwa myśliwskiego. Według niepełnych danych w agresji sowieckiej na Finlandię brało udział około półtora miliona żołnierzy, 2400 czołgów i 2600 samolotów. Wody Oceanu Łodowatego patrolowały kilka kontrtorpedowców, 10 łodzi podwodnych oraz liczne jednostki mniejsze. Na Bałtyku udział w wojnie fińskiej brały 2 pancerniki, 3 krążowniki, 17 kontrtorpedowców, 80 łodzi podwodnych oraz szereg jednostek pomocniczych.

Nie więc dziwnego, że przy tak rażącej dysproporcji sił, Finowie odrzucali defensywne, chociaż nie brak było momentów podziwu dla tej bohaterstwa armii. Sowieckie wojska górowały nad fińskimi nie tylko ilością, ale także siłą ognia i nowszym sprzętem wojennym. Tak np. fińska piechota otrzymała działa przeciwpancerne dopiero w styczniu 1940 r.

Oddziały fińskie broniły się nie tylko z podziwu godnym bohaterstwem, ale i z wielką zręcznością, wykorzystując zarówno warunki terenowe jak i klimatyczne. Wszyscy żołnierze fińscy byli wyposażeni w narty i znakomicie wykorzystywali umiejętność poruszania się w bezdrożnych obszarach leśnych. W związku z tym odrzucał zazwyczaj się różnica w taktyce prowadzenia walki. Bolszewicy, chociaż posiadali obręczny przewagę, mogli poruszać się tylko drogami, na skutek czego stosowali taktykę natarcia czołowego przy masowym użyciu artylerii, czołgów i lotnictwa. Ich samoloty bombardujące startowały z baz lotniczych w Estonii często po 500 sztuk dziennie. W tej sytuacji oddziały fińskie unikały natarć czołowych, stosowały natomiast na wielką skalę manewr taktyczny, uderzając z zaskoczenia na skrzydła i tyły nieprzyjaciela.

W miarę przeciagania się wojny sytuacja Finlandii stawała się coraz bardziej beznadziejna. Solidarność skandynawska przejawiała się tylko w przybyciu z Szwecji korpusu ochotniczego (około 5 tys. żołnierzy) i niewielkiej ilości sprzętu wojennego. Na postawie państw skandynawskich silny wpływ wywierały Niemcy, które uniemożliwiały Szwecji przepuszczenie posiłków z Anglii i Francji. Poparcie udzielone przez Hitlera Rosji było jednym z głównych powodów, dla których wysłania mieszanego korpusu ekspedycyjnego do Finlandii, nie mogła być zrealizowana.

Na początku marca 1940 r. sytuacja na froncie była dla Finlandii katastrofalna. Rząd fiński musiał prosić o pokój. Rokowania skończono 15 marca a w pięć dni później wymieniono w Moskwie dokumenty ratyfikacyjne.

Warunki pokojowe były bardzo ciężkie. — Półwysp Hanko został wydzielony Związkowi Sowieckiemu na 30 lat z prawem utrzymania na tym obszarze bazy morskiej i lotniczej. Finlandia musiała także oddać przemyki karelski z miastem Vyborg, który przedstawiał dla Finlandii takie znaczenie, jak dla Polski Wilno lub Lwów. W ten sposób całe jezioro Ładoga znalazło się w granicach ZSSR. Ponadto Finlandia musiała oddać wszystkie wyspy i w zatoce fińskiej oraz zachodnią część półwyspu Rybackiego w pobliżu Petsamo. Rząd sowiecki zastrzegł sobie

również prawo utrzymywania linii tranzytowych do Szwecji.

Pod względem strategicznym Finlandia została całkowicie rozbrojona, ponieważ po zaanektowaniu przemyku karelskiego związek sowiecki uzyskał łatwy dostęp do centrum kraju. Na północy zaś aneksja półwyspu Rybackiego uniemożliwiła jedyne bezpośredni dostęp do Finlandii z Zachodu.

Straty Finlandii w terytorium wyniosły 10% oraz 12% w majątku narodowym. Straty te dają jednak rzeczywistego obrazu, ponieważ półwysp karelski należał zarówno do bogatszych jak i bardziej załudnionych części kraju.

Straty w ludziach i zaginionych wyniosły 66 tys. żołnierzy (tj. około 16% zaangażowanych do walki). Straty wojsk sowieckich źródła fińskie obliczają na ćwierć miliona (tj. około 17% biorących udział w walce żołnierzy).

Po zakończeniu działań wojennych kraj znalazł się w bardzo trudnym położeniu gospodarczym. Koszta wojenne wyniosły 600 milionów dolarów. Celem ich spłacenia rząd fiński przeprowadził 10% daninę majątkową. Cała ludność Karelii (500 tys.) pragnąc uniknąć bolszewickiej okupacji, uciekała z całym dobytkiem na północ, gdzie znalazła się bez dachu nad głową. W tych warunkach cała przyszłość Finlandii zawisała od handlu zagranicznego, widoki zaś na rozwój tego handlu ze względu na trwającą wojnę, były bardzo ograniczone.

Wojna sowiecko-fińska była doskonałą okazją dla państw sprzymierzonych przejęcia inicjatywy w swoje ręce i zmuszenia Hitlera do zajęcia wyraźnego stanowiska wobec ZSSR. Jeszcze w styczniu 1940 r. wystąpił by front dywizji, aby uzmocnić fiński i przedłużyć wojnę na długie miesiące, co mogłoby mieć nieobliczalne następstwa dla reżymu Stalina. Interwencja sprzymierzonych była przy tym wysoce udatniona wobec opinii publicznej i — dzięki uchwałom Ligi Narodów.

Była to jedna z tych straconych możliwości, które mogły zdecydować o zwycięstwie. Wojnę z Niemcami należało prowadzić ich metodami brutalnie i zdecydowanie. Ustąpienie wobec Szwecji i Norwegii było słabością ze strony sprzymierzonych. A jeżeli przy tym liczone po cichu na pozyskanie Stalina do koalicji przeciw Hitlerowi, to świadczyło o głupocie i nieznajomości Rosji Sowieckiej, bo przecież bolszewików niczym pozyskać nie było można. To co chcieli, to sobie już wzięli.

Orzeł Biały

Pokaz Filmów z Życia Gen. Sikorskiego

Fundacja im. Gen. W. Sikorskiego oraz Komitet Budowy Szkoły Sikorskiego w Hylm (Polska) zaprasza całą Polonię do obejrzenia filmów z życia i czynów, gen. Sikorskiego, oraz kolorowego filmu z uroczystości poświęcenia i przekazania nowej Szkoły Społeczeństwu w Polsce, która odbyła się w lipcu 1972 r.

Szkoła zbudowana z inicjatywy Fundacji, jest dziełem POLONII tutejszego regionu.

Po raz ostatni na południowej stronie naszego miasta Chicago filmy te można zobaczyć w dniu 11-go maja (Dzień Matki), o godz. 4:30 i 6:30 po poł., w sali parafialnej Brunowo, 4839 South Harding, dzięki uprzejmości wielb. ks. proboszcza Szlana.

Filmy te warto i radzimy obejrzeć. Wstęp, jako donacja na dalsze budownictwo przy szkole, \$1.50.

Za Komitet: Kazimierz Sowa, prezes; Mieczysław Biala, koresp.

Wytudzi Od Bankiera \$138,000

Bricktown, N.J. (UPI). — Dwóch szantażystów wyłudziło \$132,000 od zarządcy banku George J. Ritacco, po bankowym informowaniu go, że trzymają jego żonę jako zakładniczkę w jego domu. Ritacco zadzwonił do żony, która powiedziała mu, że jeden nieznajomy mężczyzna znajduje się w ich domu. Szantażyści zabrali do starożytności im przez Ritacco gotówkę i zbiegli.

Polki słyną z urody w całym świecie, a najlepszym tego dowodem to ta uroczą Polka w stroju ludowym, na tle kwitnącej łąki.

Kacik Ligi Morskiej Pisz Wł. Tomaszewski

Oddział Tęcza Nr 40 Ligi Morskiej w Ameryce odbędzie swoje miesięczne posiedzenie w środę, jutro, 7-go maja w sali Lucky Club, 1805 W. Division ul., o godzinie 12:30 w południe.

Ważne sprawy do załatwienia i omówienia, zarząd prosi o liczne przybycie na posiedzenie.

Słowa Uznania Lidge Morskiej

Współ Ligi Morskiej w parady sobotniej wyglądał świetnie w swoich pięknych mundurach. Nie było ich dużo, ale pięknie się reprezentowali. — Deszcz wielu członków odstraszył od wzięcia udziału i nie stawili się. Zawsze starajmy się być na czasie, a zwłaszcza narodowe uroczystości.

Oddział Biały Orzeł Ligi Morskiej zawiadamia, że posiedzenie miesięczne odbędzie się w piątek, 9 maja o 7:30 wieczorem.

Otwarcie Nowego Biura Ald. R. Mell

Alderman 33-ej wardy Organizacji Demokratycznej, Richard F. Mell otworzył nowe biuro — Public Service Office — dla wygody mieszkańców wardy, którzy będą mogli zwracać się do wszystkich problemów, od poniedziałku do piątku w godzinach od 9-jej rano do 5-jej po południu. We wtorek i czwartki biuro otwarte będzie także wieczorem od 7-jej do 9-jej, a w soboty od 9-jej rano do 12-jej w południe. Przed swoją inauguracją, 18 kwietnia b.r. ald. Mell załatwił ponad dwieście różnych spraw i załatwił, wiele jednak pozostało, dlatego alderman otworzył biuro, z personelem pracującym pełen czas. Biuro mieści się przy Głównej Kwaterze 33-ej wardy, 2812 Fullerton Ave.

Sukces Podwieczorka Przy Mikrofonie

Dnia 20 kwietnia b.r., w sali Lusaka Mission Service, odbył się Podwieczorek Przy Mikrofonie pt. "Pośmiejmy się sami z siebie", wykonany przez młodzież Harcerstwa Polskiego w Chicago. Z satysfakcją należy stwierdzić, iż cały program był świetnie opracowany i przygotowany przez utalentowaną i znaną wśród Polonii z ofiarnej pracy z młodzieżą, p. Zofię Biernadską.

Młodzież biorąca udział w "Podwieczorku", spisywała się znakomicie, bawiąc publiczność niemal że do łez, otrzymując w zamian świetne oklaski.

Organizatorom programu, a zwłaszcza p. Zofii Biernadskiej, należało za przygotowanie tego programu, który nie tylko bawił, ale swoją formą, zachęcił młodzież, a także dorosłych, do kultury i pielęgnacji ojczystej mowy, tak często zapomnianej przez młodzież polską urodzoną na obczyźnie. Na podkreślenie zasługuje również wykonawca pięknego medalu pamiątkowego, harcerz Medusa Ciępiel.

Przyjemnie się stwierdziło, że mamy młodzież utalentowaną i chętną do pracy kulturalnej. — Lucyna W. Figiel.

Zarząd prosi członków o liczne przybycie, gdyż żaden wielo ważnych spraw do załatwienia, m.in. sprawozdanie z naszego bankietu, jaki się odbył 27 kwietnia. Pomimo ulewnej deszczu bankiet był sukcesem.

S. Matlakowski, prezes; L. Latkowska, sekr. prot.

Wyprowadź w Szkole Św. Wacława

Klub Matek przy szkole św. Wacława zawiadamia o dorocznym wyprowadzaniu w sali szkolnej, 3425 N. Lawndale. Można nabyć pożyteczne przedmioty użyteczności domowej. Przeprowadź w środę, 7-go maja od 7-9 wieczorem i piątek, 9-go maja, od 10 do 2-jej po południu i od 7-9 wieczorem do 9-jej.

Marian Sidor, prezes; Collette Siemaszko, sekr.

Quickie!

PRINTED PATTERN

EACH FROM ONE MAIN PATTERN PART

by Anne Adams

Just one MAIN PART for each — tunic, pants, shorts, skirt, dress! Whip up this quickie wardrobe in a few hours for a few dollars.

Printed Pattern 4874: Misses' Sizes 8, 10, 12, 14, 16, 18. Size 12 (bust 34) tunic 1 1/2 yds, 45-inch; pants 2 1/2 yds.

Send \$1.00 for each pattern. Add 25c for each pattern for first class mail and special handling. Send to: Anne Adams c/o Polish Daily Zgoda, Pattern Dept., 243 W. 17th St., New York, N.Y. 10011. Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.

IT PAYS TO SEND now for new Spring-Summer Pattern Catalog! Over 100 patterns, pants, long, short styles Free pattern coupon 75c.

Sew + Knit Books \$1.25

Instant Money Crafts \$1.00

Instant Sewing Book \$1.00

Instant Fashion Book \$1.00

Aleksander Dumas

Hrabia Monte Christo

(Ciąg dalszy)

Szczęśliwie udało im się oszukać czujność straży celnej i na otwarte wypłynąć morze. Nazajutrz przepływali w pobliżu wyspy Monte Christo. Dantes przenikliwym wzrokiem wpatrywał się w piramidy skał granitowych, żarłokowych blaskiem wschodzącego dnia. Myślał przytem, iż dość byłoby mu rzucić się w morze, a za pół godziny byłby już na wyspie, zaś za godzin kilkanaście mógłby już, czyż kamienne łono tej wyspy mieści istotnie skarby nieprzebrane, czy też były one fantazją chorego mózgu Fraji jedynie?

Ale cóżby tam zrobić bez żadnych narzędzi?... jakby do ludzi pōwrocił?

Trzeba więc było czekać.

Na szczęście, cnotę cierpliwości posiadał. Przez lat czternaście przecież czekał na wolność; z łatwością mógł więc czekać teraz miesiąc parę na bogactwo.

W dodatku, jeżeli to bogactwo było chimerą tylko?

Prawda, iż ów list kardynała Spady był dziwnie przekonujący, jasny i ścisły. Wszelako?...?

Powtórzył go sobie w myśli. Jednego nie przepomniął słowa; miał je doskonale w pamięci.

Świt następnego dnia zastał "Młodą Amelię" na wysokości Alerji. Tam już, w pewnym małym porcie, oczekiwano ich już i w parę godzin potem cały ładunek statku był wyladowany.

Następny dzień zbiegł na ładowaniu statku innymi znow towarami, mianowicie cygarami Hawana oraz Xeresem i Malagą.

I wyruszyli w drogę, lecz podróż powrotna nie była tak szczęśliwa, wpadli bowiem na łódź strażniczą.

Po krótkiej utarczce, padł na pokładzie jeden z celników, lecz i załoga "Młodej Amelji" nie wyszła bez szwanku z utarczki. Dantes i jeden z matkówek zostali ranieni.

Dantes, aczkolwiek kula uderzyła mu w lewe ramieniu, był nieomal uszczęśliwiony tym wypadkiem, radował się swą raną.

I powtarzał słowa poety greckiego. "Boleści! — wszak nie ty jesteś nieszczęściem".

Dzięki umiejętności i staranności Jakóba, który zaopiekował się rannym, a także pewnym żołędzi, znanym przytomnym jedynie, — rana szybko się zagoiła.

Wtedy Dantes wystawił na próbę wartość moralną Jakóba. Za staranie o siebie propozycję, ofiarował mu część swojej plac, lecz ten odrzucił propozycję, o pogardą.

Wypadek ten wzmościł pomiędzy nimi uczucia sympatii.

Trzy miesięczna podróż miała się już ku końcowi. Dantes w ramieniu kontrabandzystów nabył tej biegłości, jaką od lat młodzieńczych w marynarskim zawodzie posiadał. Obznajmił się ze wszystkimi obyczajami współtowarzyszów, poznał przytem znaki tajemnicze, po których poznawali się ci wszyscy pół-rycerze i pół-robojnicy.

Ze dwadzieścia razy był przy wyspie Monte Christo, nigdy jednak nie znalazł sposobności, by móc wylądować na niej.

Nie mógł bez obcej pomocy dostać się na wyspę... I nie wiedział jak się wziąć do tego.

Aż przypadek przyszył mu się najlepiej.

Gdy już byli w Livorno z powrotem. kapitan, mający do niego ogromne zaufanie wziął go raz pod rękę i zaprowadził do jaskini "Pod złotą łodzią", w której zbierali się najznakomitsi kontrabandziści i piraci ze wszystkich pōbrzeży Śródziemnego morza.

Patrząc na nich, przyszło Dantesowi na myśl, ile dokonać by mógł człowiek, któryby zdołał skupić w swem ręku wszystkie te idące samopas siły, w jedną zwartą armję, posłuszną woli jednego człowieka.

Kapitanowi "Młodej Amelji" narazie chodziło o rzecz mniejszej wagi, aczkolwiek dużego dla jego interesów znaczenia.

Zaproponowano mu mianowicie, by naładował statek swój bardzo kosztownymi towarami; dywanami tureckimi, jedwabniami materjalami z Levantu i kaszmirami — i wszystko to wyladował w jakimś miejscu uzdrowiska, w nieznanej nikomu przystani, gdzieby już statki francuskie zabrały towary te na swój pokład i tym sposobem kontrabandę uwiozły do Francji.

Ogromny zysk miał być nagrodą operacji tej, o ile by się udało ona; co najmniej po sześćdziesiąt piastrow na głowę.

Chodziło tylko o to, gdzie ma być dokonane to wyladowanie towarów?

I wtedy Dantes poddał kapitanowi myśl wybrania wyspy Monte Christo, mającej doskonałą zatokę.

Kapitanowi myśl ta wydała się doskonałą i natychmiast zaproponował współnikom Monte Christo, jako punkt wymiany. Ci zgodzili się natychmiast.

Gdy Dantes to usłyszał, zadrażył z radości i ze wzruszenia. Powstał, by ukryć wrażenie i parokrotnie przeszedł się po zadymionej tawernie.

Był na progu urzeczywistnienia swych marzeń.

Na drugi już dzień "Młoda Amelja" wyszła z portu i pełnymi żagiel skierowała się ku wyspie tajemniczej, bo nikomu nieznamanej.

ROZDZIAŁ III. Wyspa Monte Christo.

Zdarza się czasami na świecie, iż ludzie którzy byli długo igraszką złego losu, szczęśliwym zbiegiem okoliczności wybijają się na wierzch i dochodzą na koniec do upragnionego celu; tak też i Dantesa spęchliły się przagnienia; stanął na konie stopą na wyspie, która — kto wie?... może mu da owe skarby wymnione!

Gdy "Młoda Amelja", ręką Dantesa prowadzona, trąciła na koniec o brzeg wyspy, on, który zawsze tak doskonale umiał panować nad sobą, nie umiał przytłumić okrzyku radości i wyskoczył na ląd, zanim załoga zdążyła opuścić kotwicę.

Noc była zupełna. Jasny księżyc rozświetlał pościatą swą skały nagie Monte-Christa i srebrzył cicho skarzące się morze.

Nie czas było na zachwyty i na marzenia. Gdy tylko "Młoda Amelja" stanęła u brzegu, natychmiast otrzymała sygnał, że statek, z którym zamiany dokonać miała — przybyła.

Należało się wziąć do wyladowania. Robota poszła jednak bardzo szybko i została ukończona przy pierwszych blaskach rōdzącego się dnia.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Z Życia Organizacyjnego ZNP

Ze Złotego Jubileuszu
Tow. Biała Róża, Grupa 2326 ZNP

W niedzielę, dnia 27-go kwietnia, w sali Beverly Woods przy 115-ej i So. Western Ave. odbył się wspaniały bankiet z okazji Złotego Jubileuszu Tow. Biała Róża, Grupa 2326 ZNP.

Pomimo silnego deszczu, sala była wypełniona gośćmi "z bliska i z daleka", za co Komitet i Zarząd jest im wielce wdzięczny.

Program zagrała przew. Kom. wiceprezesa J. Miśkiewicz, powołując na towarzyszyńnię długoletnią prezesa Grupy Jubilatki p. Marię L. Szlag, która w języku angielskim i polskim oddała cześć, uznanie i podziękowania swoim rodzicom, za wychowanie jej w duchu polskim i organizacyjnym, dalej zażył cięciem Grupy sp. Marii Sakowskiej i sp. W. Chodźnińskiej, pierwszemu prezesowi Gminy 143-ej sp. J. Królówczyku, za jego dobre rady i pomoc oraz prezesom grup sąsiednich, którzy mieli młodą grupę pod swoją opieką, pomagając jej do rozkwitu, a t.j. sp. M. F. Piekarczyk i sp. J. Sibik. — Cześć ich świetlanej pamięci!

Obiad Bankietowy

Naszym gościem była zacna i szanowana Wiceprezesa ZC. p. H. M. Szymanowicz, która wygłosiła piękne przemówienie w języku angielskim i polskim, w którym nakreśliła cel i zadania naszej potężnej organizacji ZNP oraz ważność należenia do ZNP. Przedstawiła listę certyfikatów, które dziś posiada Związek, wspominała o zabiegach naszego energicznego Prezesa mec. A. A. Mazewskiego, który pragnie, ażeby jak najwięcej naszych Związkowców znajdowało się na lepszych stanowiskach.

Związek — jak zaznaczyła Wiceprezesa — nie zasypia ani jednej polskiej sprawy. Dalej złożyła uznanie członkiniom Grupy Jubilatki, za ich nieustraszoną pracę na każdym odcinku pracy. Przed zakończeniem swego budzącego przemówienia, które było nagrodzone hucznymi oklaskami, Wiceprezesa Szymanowicz w imieniu ZC. wręczyła odznaczenia i wyróżnienia pewnym Paniom za ich piękną pracę dla ZNP. B. komisarka i długoletnia prezesa grupy M. L. Szlag została odznaczona Brązowym Krzyżem Legii Honorowej i szpilczką 50-lecia należenia do ZNP, dalej otrzymała urzędniczkę t.j. "Distinguished Service Medal": K. Antosz, F. Kocińska, J. Miśkiewicz i S. Pyra. Dyplomy i szpilczki 50-lecia otrzymało 20 Pań, które należały do Związku z górą 50 lat. Gratulujemy wszystkim!

Przedstawienie Gości

Przew. M. L. Szlag przedstawiła nast. gości i reprezentantów — prezesa Gm. 143 E. A. Bodnicki z małżonką; komisarka W. K. Okr. 12 H. Orawiec z mężem; przew. Kom. bankietu J. Miśkiewicz; dyr. M. Winiecka; komisarz Okr. 12-go T. Paczyński; dyr. i przew. Kom. Rozwoju T. Radosz; dyr. F. Wiatrowska; prez. Gr. 350 Unii Pol. p. Furmaniak; prez. Z. G. Związków Młodz. na Ziemi Washingtona p. Gierlasinski z żoną.

Licznie reprezentowane były nast. organizacje: Gr. 353 ZNP z prez. J. Postuluszyn; Gr. 768 z prez. B. Ciszewskim; Gr. 1400 z prez. C. P. Bara; Gr. 1577 z prez. F. Kubiak; Gr. 1919 z prez. S. Piekarczyk; Gr. 3082 z prez. C. J. Szewczyk z żoną i org. C. Malecki z żoną; Gr. 3175 ZNP; Plac. 2-go SWAP z kom. J. Kokoszka; K. P. 2-ej L. Bonder, prez. i A. Kokoszka, sekr.; Plac. 14-ta kom. J. Storożyński z żoną, oraz koleżanki z Korp. Plac. 14-ej SWAP; Klub Kolbuszowa; Gmina 139-ta z prez. Genią Wesółowska; członek zarządu Koła Karpaczyców kol. W. Augustyn z żoną; b. urzędniczki 1-sza prez. Maria Putlak, 1-sza wiceprez. Lillian Bartusiek; b. długoletnia sekr. prot.

J. Drabik i b. długoletnia wiceprezesa S. Żebrowska z rodziną. Zespoły kreglarskie Grupy Biała Róża były licznie reprezentowane. O ile ktoś został pominięty, bardzo przepraszamy. Dziękuję dwóm paniom, które dobrze się spisały, t.j. Weronice Badoń, przew. Kom. Biletów i Jean Jagodzińskiej, skarb. Kom. Dla dalszego upiększania programu utalentowany Mark Matker odegrał kilka pięknych utworów na skrzypcach.

Na zakończenie tej wspaniałej uroczystości przew. M. L. Szlag podziękowała Wiceprezesce H. M. Szymanowicz za piękne przemówienie oraz wyróżnienia, dalej młodemu Mark Matker i jego mamusi, oraz wszystkim organizacjom za przybycie i upiększenie naszej uroczystości. Śpiewem "God Bless America" zakończono Jubileusz i przy dźwiękach muzyki p. Trojan puszczono się w tany i bawiono się do późnego wieczora.

Józefa Miśkiewicz, przewodn. Kom. Bankietu; Maria L. Szlag, prezesa Grupy Jubilatki.

Z Gminy 39 ZNP

Posiedzenie Gminy 39 ZNP odbędzie się we wtorek, dnia 6-go maja, o godzinie 7:30 wieczorem, w sali Juliusza Słowackiego, pnr. 1700 West 48-ma ulica.

Na tym posiedzeniu zdane zostanie sprawozdanie z bankietu. Delegaci proszeni są o liczne przybycie.

Antoni Piwowarczyk, prezes; Helena Marzec, sekretarka Gminy.

Z Gminy 41 ZNP

Posiedzenie Gminy

Posiedzenie Gminy 41 ZNP, odbędzie się w środę, 7 maja, o godz. 8 wieczorem punktualnie, w sali del. Anieli Leszczyńskiej. Z powodu złej pogody, nie było posiedzenia w kwietniu, — jest więc dużo spraw do załatwienia.

Zabawa Gminy 41 ZNP odbędzie się w niedzielę, 1 czerwca, w sali del. A. Leszczyńskiej, 2532 W. Fullerton Ave., o godz. 1:30 po południu. Bilety wejściowe po \$1 można otrzymać na posiedzeniu. Kto może sobie pozwolić proszony jest o przyniesienie fantu na losowanie. Będzie nagroda — dla osoby, która przyprowadzi najwięcej gości.

Czesław Kosieliak, prezes; Helena Stermińska, sekr.

Zebranie
Grupy 3114 ZNP

Tow. Promień Gwiazd, Gr. 3114 ZNP, zawiadamia że zebranie odbędzie się w środę, dnia 7-go maja, 1975, w sali Amvets, 3172 Milwaukee Ave., blisko Belmont, o godzinie 8mej wieczorem. Prosimy uprzejmie o przybycie, gdyż jest dużo ważnych spraw do załatwienia. — Maria Galinska, prezesa; Dorothy Klimek, sekr. fin.

Miesięczne Zebranie
Grupy 2404 ZNP

Tow. Zychlińskiego "Gdynia", Grupa 2404 ZNP zawiadamia, że miesięczne zebranie odbędzie się w poniedziałek, 12 maja, o 7:30 wieczorem, w sali parafialnej przy kościele św. Władysława, Long i Henderson ul. Prosimy członków o liczne przybycie.

P. Toczyłowski, prezes; J. Woynowski, sekr. prot.

Po Nabożeństwie 3cio Majowym w Kościele Św. Trójcy

Po Mszy Św., przed kościołem Św. Trójcy. Stoją od lewej do prawej: — Józef Osajda, prezes ZPRK; Władysław Kubiak, sekretarz ZNP; mec. Alojzy A. Mazewski, prezes ZNP i Kongresu Polonii; Piotr Kaczmarek, komisarz Okr. 13 ZNP; Stanisław Matlakowski z Gr. 1432 ZNP, p. Matlakowski od 50 lat pełni funkcję chorążego w każdej paradzie niosąc sztandar; p. Kulczewska, kasjerka Zw. Zjednoczonych Polek; Edward Rosewell, skarbnik pow. Cook; Tomasz Paczyński, komisarz Okr. 12 ZNP; Helena Zielińska, prezesa Zw. Polek w Am.; Helena Szymanowicz, wiceprezesa ZNP; między p. Zielińską a p. Szymanowicz, dyr. Melania Winiecka; Marilyn Mazewska, córka prezesa Mazewskiego; dyr. Florentyna Wiatrowska.

Po Mszy Św. Środkowa grupa (od lewej): — Zofia Piękoś, prezesa Zw. Klubów Małopolskich; ks. Kazimierz Czaplicki, CSC, proboszcz par. św. Trójcy, celebrant Mszy św.; Prezes A. Mazewski; Józef Osajda, prezes ZPRK; Edward Rosewell, skarbnik powiatowy; Helena Zielińska, prezesa Związku Polek; Władysław Kubiak, Sekretarz ZNP; Helena Szymanowicz, wiceprezesa ZNP; drugi rząd: — Maria Paczyńska, żona komisarsza Paczyńskiego; dyr. Melania Winiecka; dyr. Florentyna Wiatrowska; Marilyn Mazewska, córka prezesa Mazewskiego; Chester Kubiak, mąż Władysława Kubiak; trzeci rząd: — H. Mlaston, prezes Gm. 128 ZNP; Piotr Kaczmarek, komisarz Okr. 13 ZNP; Zygmunt Winiecki, mąż dyrektorki; Zofia Buczkowska, komisarka Okr. 13 ZNP; Bonawentura Migala, b. dyrektor ZNP.

Zabytki Miasta Włókniarzy

Drugie co do wielkości miasto Polski — Łódź, było w połowie ubiegłego wieku małym, nieznanym miasteczkiem. Lokalizacja wielkich zakładów włókienniczych spowodowała gwałtowny rozwój miasta, które osiągnęło obecnie 800,000 mieszkańców. Nazywane jest stolicą włókniarzy polskich i jeszcze przed dwudziestu laty uchodziło za najbiedniejsze w kraju. W ciągu tego okresu wygląd miasta zmienił się radykalnie. W miejscu czerwonych murów fabrycznych z dymiącymi kominami wyrosły nowoczesne, przeszklone hale produkcyjne, a dawne rudery mieszkalne zastąpiły osiedla tonące w zieleni.

Łódź nie miała zabytków z dawnych wieków. W procesie modernizacji postanowiono jednak zachować obiekty o architekturze secesyjnej, mieszczące się głównie w śródmieściu. Łódź ma więc również swoje "Stare Miasto" — liczące sobie zaledwie sto lat, doskonale zresztą wkomponowane w nowoczesną architekturę miasta. Niektóre stylowe budynki otrzymały w planach zagospodarowania miasta interesujące zadania.

Secesyjny pałacyk Herbsta, jednego z dawnych fabrykantów łódzkich, stanie się głównym elementem skansenu, nazwanego od jednej z dzielnic Łodzi, widzewskim. W skansenie można będzie obejrzeć muzeum wnętrza XIX wieku, fragmenty architektury fabrycznej i inne ciekawostki z dawnych lat. Podobnych pałaców

"Nauka Polska" —
Miesięcznikiem

Czasopismo "Nauka Polska" — organ Polskiej Akademii Nauk, poświęcony zagadnieniom rozwoju nauki w Polsce ukazuje się od początku bieżącego roku jako miesięcznik. Naczelnym redaktorem jest nadal prof. Witold Nowacki a wydawcą "Ossolineum". "Nauka Polska" — czasopismo w formie książkowej — ukazuje się już 23 rok. Początkowo był to kwartalnik a od 1962 r. — dwumiesięcznik.

Eksperyment

Londyn (DP). — Płynny czas pracy wprowadzono w zeszłym roku w wielu wydziałach toruńskiej fabryki "Elana".

Pracownicy objęci tym systemem mogą zjawiać się w pracy o każdej porze między 6:30 a 8:00, a następnie odpracować swoje 8 godzin.

CARPETS
INSTALLED

NEW OR USED
We pick-up old carpeting, repair, re-lay and fix damaged carpeting when necessary.

NEW CARPETING
INSTALLED OR REPAIRED
BEAUTIFUL WORK
FULLY GUARANTEED

Call RON Anytime

679-6320 or 498-0310

LURA CARPETS,

LTD.

4905 OAKTON, SKOKIE

We go everywhere.

Już od Piątku — 9 Maja

oraz

"Piękna Nasza Polska Cała"

Kalejdoskop polskich miast, krajobrazów, tradycji, święto dożynkowe.

KINO LOGAN

W piątek i dni powszednie: od 5:30 wieczorem.
W sobotę i niedzielę: od 2:00 po południu.

UWAGA: Dzieci do lat 11 lub poniżej w towarzystwie osoby dorosłej — bezpłatnie.

Emeryci — "Senior citizens" tylko \$1.00.

Demonstracyjne Wystąpienie
Prezesa MazewskiegoOstro Zaprotestował Przeciw
"Polish Jokes"

Tym razem komikowi, zabawiającemu publiczność antypolskimi "kawałami", powinieli się noga, nie uszło mu to na sucho.

I nie kto inny, a Prezes ZNP i Kongresu Polonii Amerykańskiej, Alojzy Mazewski, przysłowiowo utarł nosa dowcipniowi, który sądził, — że można bezkarnie wykorzystywać w programie rozrywkowym te oślawione "Polish jokes".

Wypadki rozegrały się w środę, 30 kwietnia, w Elmhurst Country Club, w którym odbywało się przyjęcie "smoker" dla członków klubu i zaproszonych gości.

Do tego klubu należą osoby różnego pochodzenia etnicznego, a około jedna trzecia członkostwa to Amerykanie polskiego pochodzenia, przemysłowcy i handlowcy, ludzie z wolnych zawodów i z życia publicznego.

I niektórzy członkowie Chicago Society oraz Polsko-Amerykańskiego Klubu Handlowego są razem członkami Elmhurst Country Club, jak i ludzie zatrudnieni w dużych firmach i kompaniach amerykańskich, niekiedy noszący zmienione nazwiska, — choć są polskiego pochodzenia.

Protest Mazewskiego

W czasie programu rozrywkowego prezes Mazewski wystąpił bardzo zdecydowanie, gdy komik Don Allen zaprodukował serię "Polish jokes". Protest Mazewskiego stał się nielada sensacją. O przebiegu tego protestacyjnego wystąpienia otrzymaliśmy dwie relacje: jedną od b. prezesa Chicago Society, Francisza Gondeli, który wprawdzie nie był na przyjęciu, ale otrzymał szczegółowe sprawozdanie o incydencie od przyjaciela, — John Peters (polskiego pochodzenia) z firmy Bell & Howell Co., oraz drugą od podobnie jak Peters naocznie go świadka, uczestnika przyjęcia, Edwarda Dykla, gen. sekretarza Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego.

Zgodnie z relacją Petersa i Dykla głoszą, że gdy komik Allen "popisywał się" antypolskimi "kawałami", prezes Mazewski w pewnej chwili przerwał mu program, — oświadczając podniesionym głosem, że ma dość tych "dowcipów", że protestuje przeciw takiemu programowi, ponieważ jest on obraźliwy dla wielu uczestników przyjęcia polskiego pochodzenia, że jest to "chory humor", z którym należy nareszcie skończyć.

Mazewski oświadczył również, że chociaż w konkretnej sytuacji protestuje przeciw "Polish jokes", to jednak zaprotestowałby i w sytuacji, — gdyby te "dowcipy" dotyczyły innych grup etnicznych. "Nie potrzebujemy humoru, obrażającego uczucia ludzi określonego pochodzenia" — stwierdził z całą stanowczością Mazewski.

Gdy komik usiłował zatrzeć protest Mazewskiego, wyrażając ubolewanie, że dotknął jego uczucia, — otrzymał od protestującego suchę stwierdzenie, że ubolewanie jest spóźnioną formalnością i nie wiele znaczy, skoro nastąpiły fakty obrażenia i wysmiewania się z ludzi polskiego pochodzenia. I Mazewski opuścił przyjęcie wraz z dwoma innymi osobami.

Frank Gondela powiedział, że jego przyjaciel Peters ocenił wystąpienie Mazewskiego z wielkim uznaniem, — bo również obrażony był programem, składającym się z "Polish jokes".

"Peters powiedział mi — mówił Gondela — że protest Mazewskiego wywołał na sali silne wrażenie, a wielu uczestników przyjęcia komentowało ten incydent, — uznając całkowicie, że Mazewski miał podstawy do zaprotestowania. Do tego różni uczestnicy przyjęcia, nie tylko polskiego pochodzenia, żalowali później, że nie przyłączyli się do demonstracyjnego wyjścia Mazewskiego z sali klubowej".

Edward Dykla

Generalny sekretarz ZPRK, Edward Dykla, podaje, że po zakończeniu programu przyjęcia udał się do komika i wobec niego zgłosił swój protest przeciw antypolskim "dowcipom", — podkreślając solidaryzowanie się z wystąpieniem prezesa Mazewskiego.

"Przedstawiłem się kim jestem — mówił Dykla — oraz poinformowałem komika, że to prezes ZNP i KPA protestował w czasie programu. W słowach bardzo stanowczych oświadczyłem komikowi, że potępiam tego rodzaju "humor".

Dykla również jest zdania, że choć wiele osób było obrażonych na opowiadanie antypolskich "dowcipów" oraz solidaryzowały się one z Mazewskim, to jednak przegapiło możliwość demonstracyjnego wyjścia z sali. "Szkoda, że nie poparliśmy prezesa Mazewskiego z miejscami i masowo — mówił Dykla — ale jakoś taka solidarność w proteście została przeoczona". W każdym razie jestem zadowolony, — że stanąłem wobec niefortunnego artysty twarzą w twarz i zgłosiłem swój protest.

"Wiadomo mi, że w szerokich dyskusjach o tym incydencie liczni uczestnicy przyjęcia w Elmhurst Country Club opowiadali się po stronie Mazewskiego. Zdobył on sobie sympatię za swoje protestacyjne wystąpienie wśród ludzi różnego pochodzenia etnicznego, — którzy również uważają, że te "ethnic jokes" są obraźliwe dla atakowanych i wyszydzanych grup etnicznych, a zarazem są szkodliwe dla atmosfery współzycia i współpracy Amerykanów i polskiego pochodzenia. Przeciwnie nasze społeczeństwo ogólnie amerykańskie jest mozaiką pochodzeniową, a "Polish jokes", jak i inne "dowcipy etniczne" (zakłócają współzycie i rozsadzają jedność społeczeństwa)".

Na ile tej sprawy nasuwają się pewne uwagi. Przede wszystkim trzeba uznać, że w walce z "Polish jokes", — których fala w tamtych czasach artystycznych to narasta, to jakby odpychała, nie można już ograniczyć się do biadolenia i protestowania w ramach tylko naszych własnych środowisk. Nie wystarczy, gdy ujawniamy w naszej prasie wypadki ośmieszania, oczerniania czy wręcz szkolenia nas z racji polskiego pochodzenia. Te metody zwalczania "Polish jokes" nie docierają do kolporterów "chorego humoru".

Trzeba więc sięgać po metodę, jaką zastosował prezes Mazewski, a więc z miejsca, w konkretnej sytuacji, gdy jesteśmy słuchaczami programu godzącego w nasze poczucie godności narodowej, — trzeba protestować przeciw tym handlarzom z artystycznym światu, robiącym forsy na głupawych programach.

Dalej nasuwa się uwaga, że żaden protest przeciw "Polish jokes" nie powinien przechodzić bez echa, jeśli w konkretnej sytuacji znajdują się ludzie polskiego pochodzenia.

W incydencie w Elmhurst Country Club stało się źle, a zło to zrozumiano po nie-wielu, że wystąpienie Mazewskiego nie zostało podjęte przez tych kilkudziesięciu Amerykanów polskiego pochodzenia, którzy przecież uczestniczyli w przyjęciu. Nie wzięli się oni do protestacyjnego wyjścia z sali, a przegapienie tej sprawy niech będzie na przyszłość lekcją dla podobnych sytuacji.

(jb)

Chór Warszawy
w Parlamencie

Przewodnicząca Bundestagu Anne Maria Renger przyjechała w gmachu zachodniomemieckiego parlamentu przebywając na występach w Republice Federalnej 50-osobowy mieszany chór akademicki warszawskiej Szkoły Głównej Planowania i Statystyki. Na spotkaniu w foyer bońskiego parlamentu chór SGPiS pod dyktando docenta Antoniego Szalińskiego wykonał w obecności przewodniczącej Bundestagu cztery pieśni: Anonima z XVI w., "Oczy me mile", pieśń z okresu Komisji Edukacji Narodowej z tekstem Niemcewicza, noszącą tytuł "Pochwała wesółości", pieśń "Amorek" Daniela Friderici z XVII w. oraz pieśń Schuberta "Lipa".

Chór SGPiS wystąpił w kilkunastu miastach Republiki. Ma on w swoim programie około 30 pieśni z okresu renesansu, romantyzmu oraz pieśni współczesne. Występy, które chór ma już za sobą spotykały się w miejscowej prasie z pochwałami krytyków.

JEDYNY W STANACH ZJEDNOCZONYCH

SAMOUCZEK
POLSKO-ANGIELSKI

wydany przez

WORZALLA PUBLISHING CO.

cena 3.50

UWAGA:

Idealny Podręcznik Dla Nowych Emigrantów.

zamówienia kierować

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

1201 N. MILWAUKEE AVE.
CHICAGO, ILL. 60622

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny p.o. zarządcy KAROL R. SYNOWIEC
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZECZ POCZTĄ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25	Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75	Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00	Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00			

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Codziennie (Single Daily Copy) ...20c

W kioskach (News-Stands) — pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Week-End) —25c

Moskwa Wobec Wietnamu

W doniesieniu z Moskwy, korespondent agencji prasowej (UPI) podkreśla, że sowiecka reakcja na amerykańską klęskę w Wietnamie jest ostrożna. Odnosi się wrażenie, że Sowiety nie chcą stwarzać dalszych sytuacji ambarasujących dla Washingtonu. Jednocześnie, jak oceniają zachodni dyplomaci, Kreml jest szczególnie zainteresowany zagadnieniem następstw Wietnamu na amerykańską politykę zagraniczną oraz na problem odprężenia między Zachodem i Wschodem.

W szczególności Sowiety mają obawiać się, aby obecnie nie wystąpiła antykomunistyczna reakcja w Stanach, mogąca obalić wyniki dotychczasowej, cierpliwiejszej działalności na rzecz odprężenia. Do tego odprężenie opierało się w dużej mierze na równowadze wpływów dwóch supermocarstw, Stanów i Sowietów, a tymczasem ta równowaga została naruszona na jednym obszarze przez wycofanie się Stanów z Indochin.

Zachodni obserwatorzy dyplomatyczni w Moskwie uważają, że stosunki Moskwy z Washingtonem są kluczową częścią sowieckiej polityki zagranicznej i ten stan rzeczy zostanie nadal utrzymany, przynajmniej na najbliższy okres, skoro Brzniev wybiera się w tym roku z wizytą do Washingtonu.

Nie można jednak usunąć Wietnamu z sowieckiej polityki politycznej. Przecież Moskwa odgrywała rolę w zabiegach o paryski układ pokojowy z stycznia 1973 r. w sprawie Wietnamu i stąd to wszystko co stało się w Wietnamie rzuca cień i na Sowiety. Sytuacja jest drażliwa i stąd w propagandzie sowieckiej występuje wyraźnie dążenie do zwalania winy za załamanie się

układu pokojowego na Sajgon, gdy jednocześnie propaganda ta całkowicie przemilcza pogwałcenie warunków układu pokojowego przez Hanoi i ofensywę wojenną komunistów.

W sowieckich kołach rządowych zdają sobie sprawę z istoty rzeczy, skoro rzecznicy dyplomacji wyjaśniają prywatnie zachodnim dyplomatom, że przecież Moskwa nie miała kontroli nad Viet Cong, a do tego, upadek Sajgonu był nie do odwrócenia.

Na zewnętrzny użytek polityczny Moskwa urzędowo ograniczyła się do kilku komentarzy agencji prasowej TASS oraz formalnego przesłania gratulacji nowym władcom w Sajgonie. W depeszy gratulacyjnej nie wspomina się o Stanach Zjednoczonych, a jedynie podkreśla, że "marionetkowy reżym" sajgoński zlekceważył układ paryski. W komentarzach agencji prasowej mówi się jedynie o "zagranicznej interwencji", nie wskazując wyraźnie, że chodzi tu o amerykański udział w konflikcie.

Na tle takiej ostrożnej postawy Sowietów w sprawie Wietnamu należy wszakże zauważyć, że od początku konfliktu zbrojnego Moskwa stała po stronie komunistów z Hanoi. I chociaż rzeczywistość w Wietnamie Północnym Pekin miał znacznie większe wpływy aniżeli Moskwa, to jednak sowiecka gra dyplomatyczna służyła dobrze stronie komunistycznej. Obecne obawy Sowietów o następstwa amerykańskiej klęski na politykę odprężenia w stosunkach amerykańsko-sowieckich są zrozumiałe, bo przecież z tej polityki Sowiety odnoszą korzyści różnorakie, co nie przeszkadza im dyskutować trudności Washingtonu w polityce międzynarodowej.

Domy i Mieszkania

Od dłuższego czasu mówi się wiele o trudnościach przemysłu budowlanego, o braku funduszy na rozwój budownictwa, o braku pożyczek na kupno realności. Ale do tego występuje jeszcze jedno zjawisko, a mianowicie chociaż ma być w kraju 650,000 mieszkań w kondominiach i domów, to jednak obywatele nie spieszą się z ich nabywaniem. Czyżby więc braki mieszkaniowe nie były zbyt dotkliwe, czy też czynnik finansowy odgrywa tu zasadniczą rolę?

Zagadnienie to jest różnie oświetlane przez rzeczników przemysłu budowlanego i przez rzeczników instytucji bankowych. Pierwsi twierdzą, że oprocentowanie pożyczek na nieruchomości jest stanowczo za wysokie, drudzy odpowiadają na to, że ludzie odstręcają od kupowania domów i mieszkań zbyt wysokie ceny. Nowy prezes American Bankers Association, Rex Duwe, wręcz oświadczył, że wiele rodzin nie mogłoby kupić domów, choćby otrzymały pożyczki bez oprocentowania.

Ten spór, noszący charakter rozprawy czyja to wina, że istnieje zastój w sprzedaży domów i mieszkań, oczywiście nie rozwiązuje zagadnienia. Z jednej strony wzrost ludności, szczególnie młodych małżeństw, wysuwa potrzebę lokowania nowych rodzin

w mieszkaniach lub domach, z drugiej zaś rynek budowlany ma przecież do dyspozycji wspomniane 650,000 jednostek mieszkalnych. Fakt też jest faktem, że w okresie 1974 r. ceny przeciętnych domów podskoczyły poważnie, skoro średnie domy kosztowały w 1973 r. około 34,000 dol., a w następnym roku podskoczyły do 41,000 dol.

Po stronie przemysłu budowlanego zarzuty przeciw bankom z racji wysokiej stopy procentowej są uzasadnione. Oprocentowanie pożyczek długoterminowych utrzymuje się na dość wysokim poziomie, skoro nawet Departament of Housing and Urban Development (HUD) podniósł oprocentowanie udzielanych pożyczek z ośmiu do ośmiu i pół procent.

Przemysł budowlany podkreśla, że banki mają dostateczne zapasy funduszy, w banki mają coraz większe sumy z tytułu wkładów oszczędnościowych, a więc mogłyby oddawać te fundusze na pożyczki realnościowe. Tymczasem banki obawiają się, że rząd prowadzi deficytową politykę budżetową i stąd zaciągają pożyczki, a więc dawanie prywatnych pożyczek na dogodnych warunkach oprocentowania może okazać się za pewien czas niekorzystne w sytuacji, kiedy nadal istnieje inflacja.

Płyty Rejestracji Samochodów

Trudno zrozumieć dlaczego stanowa Legislatura sprzeciwia się wprowadzeniu i w Illinois stałych płyt rejestracji samochodów. jedynie corocznie, przy odnowieniu rejestracji, że płyty ważne są pięć lat, a jedynie corocznie, przy odnowieniu rejestracji samochodów, wkłada się w róg płyty specjalny znaczek świadczący o odnowieniu rejestracji.

Płyty w Illinois muszą być zmieniane corocznie, co kosztuje posiadaczy samochodów ponad 10 milionów dolarów. Przy zastosowaniu systemu utrzymywania płyt na długi okres można by zaoszczędzić 5 milionów dol. rocznie, jak wykazały badania, utrzymywane nie wiadomo z jakiej przyczyny w tajemnicy.

Trzeba też podkreślić, że coroczna zmiana płyt licencji samochodowych powoduje sporo kłopotów dla posiadaczy samochodów, bo płyty trzeba wymieniać w okresie zimowym.

Tak więc względu oszczędności finansowych oraz praktyczne korzyści dla posiadaczy samochodów wysuwają sprawę w sensie potrzeby wprowadzenia i w naszym stanie trwałych płyt rejestracji samochodowej. Tymczasem w Legislaturze są przeciw temu opory, a do tego i stanowią sekretarz Michael Howlett, człowiek mający przecież duże

wycucie potrzeb społeczeństwa, jest przeciwny zmianie. Dlaczego?

Odnosi się wrażenie, że za kulisami tej sprawy są ukryte sprężyny prywatnych interesów firmy wykonującej corocznie płyty rejestracji samochodowej. W ich interesie leży, aby zmiana następowała corocznie, bo przecież jest to dobry interes. Ale dlaczego Legislatura i stanowy sekretarz mają stać po stronie tego interesu, a nie po stronie obywateli?

TO i OWO

Nazwa wzgórza wawelskiego w Krakowie starsza jest niż sam Kraków. Powstała przypuszczać w tych zamierzonych czasach, kiedy wznoszono tam pierwszy, niewielki, drewniany gród, a dokoła rozciągało się państwo Wiślan. W owych czasach wzgórze było nieco inaczej ukształtowane niż dziś. Były to dwa skaliste garby, przecięte pośrodku wąwozem.

Nazwa wzgórza pochodzi prawdopodobnie od tego wąwozu. "Wawóz," lub "wądół" w języku dawnych Słowian, mieszkańców tych okolic, brzmiała — jak przypuszczają uczeni — "Wanwel," względnie "Wawał" czy "Wawel." Z biegiem czasu nazwa uległa zmianie: powstał "Wawel."

Umieszczone poniżej opinie innych czasopism
nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji

Skutki Komunistycznych Zwycięstw

NOWY DZIENNIK — Podczas wydanego w Pekinie bankietu na cześć przybyłego z oficjalną wizytą prezydenta Północnej Korei Il Sunga, wicepremier Chińskiej Republiki Ludowej Tenh Hsiao-ping oświadczył w swym przemówieniu — że komunistyczne zwycięstwa w Indochinach "są źródłem wielkich nadziei dla ludów wszystkich krajów i będą miały daleko sięgający wpływ na sytuację w całym świecie".

Tę jego swoistą "teorię domino" można za przesadną, ale znajduje ona już wyrażone potwierdzenie we wschodniej Azji. Dotychczas zasadniczo prozachodnie tamtejsze państwa — jak Syjam, Federacja Malajaska, Indonezja, Singapur i Filipiny — pospieszyły z natychmiastowym uznaniem zwycięskiego reżymu komunistycznego w Kambodży, a prezydent Filipin Ferdinand Marcos stwierdził, że dążyć będzie do szybkiej "normalizacji" stosunków z Północnym Wietnamem.

Zapowiedział on przy tym poddanie rewizji dotychczasowej polityki zagranicznej, nie tylko przyszłości morskich i lotniczych baz amerykańskich na terenie swego kraju, ale też wzajemnego paktu bezpieczeństwa — między Stanami Zjednoczonymi a Filipinami. W swym publicznym przemówieniu oświadczył on, że "jeżeli nasze interesy państwowe wymagają będą uniemożliwienia ugody o wzajemnej obronie i przejścia baz (amerykańskich), bez wątpienia to uczynimy".

Nowy rząd Syjamu uzyskał zaś od parlamentu wotum ufności dopiero na skutek zapewnienia premiera Kukritta Pramoja, że w ciągu roku doprowadzi do wycofania wszy-

stkich amerykańskich wojsk i likwidacji ich baz na terytorium swego kraju. Rząd jego ma zresztą dodatkowe powody do troski — ponieważ zwycięskiemu marszowi partyzantów spod znaku Khmer Rouge w Kambodży towarzyszyła wzmocniona akcja miejscowych komunistów w północno-wschodnich prowincjach Syjamu.

Podobnie przybrała na sile działalność komunistycznych partyzantów w sąsiedniej Federacji Malajskiej, skąd również doniesiono o stratach oddziałów rządowych. W Laosie zaś do ofensywy po długiej przerwie przystąpiły wojska północno-wietnamskie, zdobywając pięć pozycji utrzymywanych dotąd przez oddziały "prawicowe".

Upadek Kambodży i podobna katastrofa Północnego Wietnamu wywołała więc poważny niepokój, jeżeli nie panikę, wśród prozachodnich państw rejonu południowo-wschodniej Azji, a ośmieliła miejscowych komunistów do podejmowania ofensywnych kroków.

Znamienne było pod tym względem przemówienie prezydenta północnokoreańskiego na wspomnianym wyżej przyjęciu w Pekinie. Oświadczył on bez ogródek, że nie może "zagwarantować Stanom Zjednoczonym trwałego pokoju, jeżeli nie wycofają one wszystkich swych wojsk z Północnej Korei".

Na ludzenie — czy okłamywanie — siebie samego wyglądają więc wobec takiej drastycznej zmiany sytuacji zapewnienia tutejszych "antymilitarystów", że wydarzenia w Indochinach nie dotyczą bezpieczeństwa państwowego Stanów Zjednoczonych i nie zmieniają ich pozycji w świecie.

Po Wyborach w Portugalii

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR — Kilka jeszcze zaledwie dni temu wielu ludziom na świecie wydawało się, że Portugalia wkroczyła w nieunikniony sposób na drogę komunizmu — przy złowieszczym współudziale Moskwy. Powstałe na tym tle obawy Zachodu były jednak widocznie przesadne. Rezultaty ostatnich wyborów wskazują, że Portugalia jest nadal jeszcze daleka od przekształcenia się w marksistowską dyktaturę.

Pocieszającym dla wszystkich wierzących w demokrację objawem jest zwycięstwo wyborcze — umiarkowanych sił — z których socjaliści uzyskali 38 procent głosów, ludowi demokraci 27, a komuniści zaledwie dwanaście procent. Znamiennym jest też, że nie zostały uwiecznione powodzeniem apele do wyborców, by oddawali przy głosowaniu "białe kartki" jako wyraz swego poparcia dla rządzącego Ruchu Sił Zbrojnych. Tylko siedem procent obywateli oddało takie nieważne głosy.

Były to pierwsze względnie wolne wybory w historii Portugalii — wszystkie poprzednie były "manipulowane" i bez znaczenia.

Powstaje obecnie pytanie, jaki wpływ wywrze ten rezultat wyborczy na Ruch Sił Zbrojnych — który zastrzegł sobie prawo weta na najbliższe lata. Teoretycznie biorąc, wynik ten wzmocniłby powolne pozytywne umiarkowanie sił wśród wyższych oficerów.

Bardziej pewnym wydaje się, że Ruch Sił Zbrojnych nie podda rewizji swych rewolucyjnych celów zmierzających do obalenia starego, średniowiecznego systemu, umożliwiającego garście bogatych rodzin władzę nad krajem. Dążenia do zapewnienia sprawiedliwości społecznej i gospodarczej ubogim masom portugalskim zasługują na pewno na zrozumienie ze strony Zachodu — nawet wśród kół przekonywanych, że socjalizm nie jest właściwym systemem dla osiągnięcia takich celów.

Stany Zjednoczone i zachodnia Europa powinny więc wykazać gotowość do udzielenia pomocy, cierpliwości i elastyczności podejścia. Wydaje się jasnym, że przywództwo portugalskie pragnie utrzy-

mać związki z Lizboną z Pakiem Atlantycznym, nawet jeżeli i rozbudowuje swe stosunki z Związkiem Sowieckim i krajami "trzeciego świata".

Specjalnie Washington powinien wystrzegać się identyfikowania ze "starym porządkiem rzeczy" w kraju, w którym zmiany są rozpaczliwie konieczne. Nie należy też z góry zakładać, że ponieważ Portugalia stosuje bardziej radykalną politykę wewnętrzną, przechylili się też "na lewo" w swej polityce zagranicznej. Chociaż jej dalsza przynależność do Paku Atlantycznego nasuwa pewne problemy — jak np. związane z dzieleniem się tajemnicami wojskowymi — można ustalić jakiś system dla ich rozwiązania czy "obejścia".

Washington i jego sojusznicy powinni uniknąć jakiegokolwiek mieszania się w skomplikowane sprawy wewnętrzne Portugalii, zezwalając jej na znalezienie własnej drogi i udzielać jej pomocy tam, gdzie będzie ona wskazana i potrzebna.

Dobre i Złe Wiadomości

NEW YORK POST — Chociaż ostatnie cyfry statystyczne, odnoszące się do "kosztów życia" wykazują dodający otuchy pewien — o jeden dzień procent — spadek cen żywności, są one jednak nadal nieosiągalnie wysokie dla wielu rodzin. Zmniejsza się bowiem w szóstym miesiącu — o cztery dziesiąte procentu — siła nabywcza ich pieniędzy.

Przy zwiększeniu się bezrobocia, nieco tańsza żywność oznacza niewiele dla ludzi doświadczonego walczenia o przeżycie.

Problemy te pozostają w ścisłym związku z toczącą się obecnie w kongresie debatą nad całym systemem zasiłków dla bezrobotnych. Sporo jest dowodów świadczących, że odszkodowania te są nie wystarczające. Ale konieczna w tym wypadku zmiana wymaga zarówno czasu jak pieniędzy. Wzrasta zaś konieczność znalezienia środków na finansowanie przedłużania pomocy dla bezrobotnych oraz stworzenia większych znacznie ilości miejsc zatrudnienia w programach prac publicznych.

M. Sas-Skowroński

Równowaga Sił Na Morzu Śródziemnym

W pierwszym 10-ciu leciu po drugiej wojnie światowej sama myśl, że flota sowiecka może nabyć prawa obywatelskie na Morzu Śródziemnym wydawała się absurdalna, a każdy krok w tym kierunku wywołałby silną reakcję amerykańską. W pierwszych 70-u latach naszego stulecia Morze Śródziemne zostało jakby podzielone 36 równoleżnikami na dwie strefy wpływów: na północ dominuje flota amerykańska państw NATO, na południe — flota sowiecka. Obecnie jest głównym zagrożeniem, jak przeszkodzić flocie sowieckiej w osiągnięciu widocznych korzyści militarnych, które następnie mogą być wykorzystane politycznie.

Flota sowiecka jest na M. Śródziemnym od 1964 roku. Wzmocniona po czerwcu 1967 i październiku 1973 r. zmieniła ona układ wpływów mocarstw w tym basenie. (W latach 1958-61 Sowiety miały kilka okrętów podwodnych w porcie albańskim, ale obecność ich nie miała większego znaczenia).

Wprowadzenie floty USA w 1947 r. na Morze Śródziemne miało częściowo zrównoważyć utratę wpływów francusko-brytyjskich w tym rejonie i nie dopuścić aby lukę wypełniły wpływy sowieckie. Wobec rozwoju NATO basen śródziemnomorski — stał się ważny w planowanej obronie amerykańskiej, dając bowiem dogodną bazę dla rakiet z głowicami atomowymi, w których zasięgu leżą ważne sowieckie ośrodki przemysłowe i strategiczne. Obecność floty USA, miała też zabezpieczyć interesy państw zachodnich związane z arabską ropą na Bliskim Wschodzie przed ekspansją sowiecką i zagwarantować równowagę i bezpieczeństwo w tym rejonie.

Z wejściem sowieckiej floty polityczne i militarne cele amerykańskie — nie uległy zmianie, jednak ich realizacja została utrudniona. Rosyjskie zainteresowanie rejonem sięga czasów carskich ale, rzeczywistnienie tych marzeń nastąpiło dopiero w 1964, kiedy flota z 8 okrętów wpłynęła na wody śródziemnomorskie. Powiększając się stale — doszła ona do ponad 70 jednostek w czasie 6-tniej wojny w 1967 r., a do 100 — w 1973 r., kiedy stan 6 floty USA nie przekraczał 70 okrętów. Oddział Sowiety stale utrzymują tam ponad 40 okrętów, w tym 15 krążowników i torpedowców, dwa lotniskowce dla helikopterów ("Moskwa" i "Leningrad") po 19,000 ton przeznaczone do walki z okrętami podwodnymi i około 10 okrętów podwodnych przebywa na Morzu Czarnym. W r. prawdopodobnie pojawi się trzeci lotniskowiec "Kijów" (45.000 ton), przeznaczony dla samolotów o pionowym starcie i krótkim lądowaniu.

Liczbowo flota sowiecka — przewyższa amerykańską, lecz same liczby nie oddają stanu faktycznego. Dwie floty różnią się bardzo od siebie. Zadaniem 6 floty jest zabezpieczenie linii morskich i dlatego charakter jej jednostek jest zupełnie inny — niszczycielski i ofensywny. W skład jej wchodzi dwa lotniskowce: "John F. Kennedy" (85.000 ton) i "Forestal" (70.000 ton), posiadające 160 samolotów o zasięgu 1.000 mil. Długość Morza Śródziemnego wynosi około 2.300 mil, lotniskowce operujące w odstepie około 300 mil od siebie, więc cały obszar jest w zasięgu samolotów amerykańskich.

Lotniskowce operują raczej zdalek od brzegów Ph. Afryki i Syrii, gdzie są narażone na ataki rakiet powierzchniowych z baz lądowych rosyjskich i arabskich oraz łodzi podwodnych. Amerykańskie okręty mają większą siłę ognia oraz osłone lotniczą z baz hiszpańskich i tureckich. Rosjanie bacznie obserwują Morze Śródziemne przy pomocy satelitów, których liczba od 1973 r. niewspółmiernie wzrosła. Ich małe statki szpiegowskie obserwują Cieśninę Gibraltarską i Messynijską.

Sowieckie okręty używają morskich baz egipskich w Port Saidzie, Aleksandrii i Marsa Matruh, a obecnie rozbudowują Sollum, blisko granicy libijskiej. Nawet utrata egipskich baz nie ma większego znaczenia, pozostaje im nadal syryjski port Latakia, siedziba głównodowodzącego floty sowieckiej.

Obecność dwóch flot w rejonie, gdzie sytuacja jest płynna i ścierają się interesy, stwarza ryzyko ewentualnej — konfrontacji. Dyskutowano nawet w Kongresie USA neu-

tralizację Morza Śródziemnego i Oceanu Indyjskiego. Plan taki ma małe szanse powodzenia, ponieważ postawiłby pod znakiem zapytania obronę południowej flanki Europy Zachodniej, — oraz postawiłby Grecję i Turcję na kascie Sowietów. Czynniki wojskowe państw NATO sprzeciwiają się kategorycznie tej koncepcji.

Rosyjskie zainteresowanie Morzem Śródziemnym wywodzi się ze zmieniającej się strategii morskiej. Dawniej zadaniem rosyjskiej floty było obrona sowieckiego łądu — obecnie — z przyjęciem statusu mocarstwa globalnego — jej rolą jest zrutowanie sowieckiej potęgi i wpływów na cały świat. Elementy sowieckiej floty można znaleźć na Atlantyku, Pacyfiku, Morzu Karaibskim i Oceanie Indyjskim.

Sowiecka flota handlowa i rybacka żegluguje po siedmiu morzach. Połowa tej floty handlowej ma bazy na Morzu Czarnym i przepływa Morze Śródziemne do różnych portów świata. Sowieckie statki handlowe tradycyjnie są używane jako instrumenty dyplomacji w portach — gdzie "pokazują flagę sowiecką". Celem ich częstych wizyt w portach Morza Śródziemnego, jest zademonstrowanie widocznej siły ZSSR.

Otwarcie Kanału Sueskiego — ułatwiłoby Sowietom wzmocnienie wpływów na Oceanie Indyjskim, gdzie od października 1973 utrzymują około 20-30 okrętów wojennych, przybyłych z Władywostoku jako część floty Dalekiego Wschodu. Przy otwarciu Kanału sowiecka flota z Morza Czarnego miałaby tylko 3,300 mil do Oceanu Indyjskiego i Zatoki Perskiej.

Obecność swej floty na M. Śródziemnym Sowiety wykorzystują politycznie b. zresztą. Kiedy w 1969 r. w Libii król Idris został obalony przez zamach stanu, flota sowiecka pojawiła się na wodach Libii, co było wyraźnym znakiem dla Stanów Zjedn. i W. Brytanii, aby nie myślały o interwencji. Rząd Guadalfi oficjalnie potwierdził tę interwencję Sowietów, wyrażając im "wdzięczność".

Nieco inna sytuacja zaistniała w czasie kryzysu jordańskiego w 1970 roku. Szóstka flota amerykańska wpłynęła na wschodnie wody śródziemnomorskie, sygnalizując intencję poparcia króla Jordani. Ruch 6 floty spowodował, że Sowiety wywarły duży presję na Syrię, aby wycofała swoje oddziały z Jordani.

Obecność floty sowieckiej w portach egipskich w 1967 r. miała na celu zapobiec atakowi izraelskiemu.

W czasie wojny październikowej w 1973 roku sowieckie transportowce i okręty, pojawiły się we wschodnim rejonie M. Śródziemnego, co spowodowało, że 24 października postawiono w stan gotowości siły USA. Do konfrontacji jak wiadomo nie doszło.

Dziś łatwo jest zaobserwować zmianę klimatu w basenie M. Śródziemnego, gdzie amerykańska pozycja stale się pogarsza. Stany Zjednoczone posiadają ograniczone wpływy w Hiszpanii, Maroku i Tunisie, mniej lub więcej zachowując swoją pozycję w Grecji i Turcji. W 1973 roku pierwsza od 4 lat wizyta lotniskowca USA, w Instabule następcza wiele trudności. Od czasu do czasu flota amerykańska składa wizyty w Tunisie i Maroku, lecz raczej bardzo dyskretnie.

Jest niemal pewne, że dopóki siły lądowe Stanów Zjedn. będą stacjonowały w centralnej i zachodniej Europie, flota amerykańska pozostanie na M. Śródziemnym. Teoretycznie, 6 flota jest zdolna do operowania bez stałych baz. W praktyce amerykańskie okręty są zaopatrywane przez kilka baz morskich, wzdłuż północnego wybrzeża.

Morze Śródziemne jest ważnym szlakiem komunikacyjnym; codziennie ponad 2.000 statków je przepływa połowa z nich państw NATO. Dostęp do M. Śródziemnego dają dwie cieśniny: Gibraltarska i Dardaneelska. Konwencja z Montreux ogranicza ilość okrętów podwodnych przechodzących przez Dardanele, wymaga rejestracji wszystkich przepływających okrętów wojennych. Sowiety starają się rozszerzyć tę konwencję i na Gibraltar.

Mimo przewagi liczebnej Sowiety nie mogą opamować obecnie całego M. Śródziemnego (dokonanie na str. 5-6j)

NORFOLK, VA. — Córka prezydenta Francji, Valerie Anne Giscard d'Estaing, podczas koronowania jej królową festiwalu azalii w Norfolk, Va. Festiwal Azalii jest hołdem składanym NATO, którego ośrodek marynarki mieści się w Norfolk.

Jak Żyją Ex-Królowie

Po klęsce w referendum o przyczynach upadku monarchii w Grecji Konstantyn wystąpił do rządu greckiego o zwrot swego majątku. Nie jest on mały. W czerwcu 1973 r. na polecenie ówczesnego dyktatora Papadopoulosa sporządzony został inwentarz jego posiadłości. Praca ta trwała 4 miesiące. Ogłoszona następnie w dzienniku urzędowym w Atenach lista pałaców, willi, majątków ziemskich i znajdujących się w nich cennych przedmiotów zajęła 159 stron. Znajduje się na niej m.in. 27 jachtów, 1,200 obrazów, 200 ikon, 900 autentycznych dzieł sztuki. Wartość nieruchomości oszacowano na 250 mln dolarów.

Papadopoulos zamierzał znacjonalizować majątek Konstantyna za odszkodowaniem. W związku z tym podpisał dekret, na podstawie którego byłby król otrzymać miał około 3 miliony dolarów. Do wypłaty jednak nie doszło. Obecnie Konstantyn domaga się, aby rząd Caramanlisa wypłacił mu znacznie większą sumę. Nie wiadomo jeszcze, jakie stanowisko rząd ten zajmie wobec roszczeń byłego króla.

W wywiadzie udzielonym w sierpniu 1973 roku tygodnikowi "Der Spiegel" król Konstantyn oświadczył: "Nie mam żadnych posiadłości za granicą. Moja żona i matka nie posiadają ich również. Nie mamy nawet pieniędzy na zapłacenie czynszu mieszkaniowego".

Konstantyn mieszkał wówczas i obecnie mieszka w W. Brytanii, w skromnym domu na wsi. A jak powodzi się innym byłym monarchom żyjącym na emigracji, poza granicami swoich krajów? Paryski dziennik "France Soir" zainteresował się tą sprawą. Okazało się, że wcale nieźle.

Simeon II, były król Bułgarii, który koronowany został w 1943 r., gdy nie miał jeszcze 10 lat i stracił koronę w 1948 r., żyje w Madrycie. Ożeniony jest z Małą Luizą Gomez-Acelo, córką jednego z bogatych bankierów hiszpańskich, z którą ma 5 dzieci. Jest członkiem kilku rad nadzorczych banków amerykańskich. Kłopotów finansowych nie ma.

Umberto, były król Włoch, mieszka w Cascais, w portugalskiej wiosce rybackiej znajdującej się w odległości kilku mil od Lizbony. Posiada tam duży dom, który nazywa "Villa Italia", przyjmuje w nim licznych gości, przeznacza włoskich monarchistów. Píše obecnie książkę

Broń Która Wpadła w Ręce Komunistów Wietnamskich

Londyn (GP) — Instytut Studiów Strategicznych w Londynie, Anglii — podaje, że nim się rozpoczęła ostatnia ofensywa komunistyczna w Południowym Wietnamie, armia Sajgonu posiadała 600 czołgów M-48 i M-41, które wraz z 900 czołgami, jakie posiada Hanoi, wysuwają Północny Wietnam na czoło państw Południowo - Wschodniej Azji, jako kraju który ma największe siły pancerne. W ręce Hanoi wpadło również 1000 samochodów pancernych i 400 opancerzonych samochodów, 1,250 haubic 105 milimetrów i 300 haubic 155-milimetrowych, oraz 175 samochodów — dział, Warto nadmienić, że Hanoi już posiada 8,000 dział przeciwlotniczych.

Marynarka Pół. Wietnamu miała na początku br. 9 fregat, 8 okrętów patrolowych, 46 kanonierek, 7 stawiaczy min, 21 okrętów desantowych — 19 barek desantowych, 800 okrętów rzecznych i 250 małych łodzi patrolowych. Lotnictwo Pół. Wietnamu rozporządzało 509 samolotami bojowymi, włącznie z 176 odrzutowcami F-5, 220 odrzutowcami A-37, 10 C-47, 32 C-130 i 625 helikopterami Bell. Lotnictwo Hanoi miało natomiast 203 bojowych samolotów, w tym 60 MIG-21, 30 MIG-19, 105 MIG-15 i MIG-17.

W Rękach Hanoi

Sily zbrojne Południowego Wietnamu — trudno nazwać wojskiem w normalnym znaczeniu. Mundur i broń nie znaczą jeszcze o wartości żołnierza. Kto bez walki rzuca broń i ucieka nie może być zaliczony do ludzi wojskowych. Pierwszą zasadą żołnierza jest, że gdy się wycofuje — i nie może zabrać z sobą sprzętu i amunicji, powinien je zniszczyć, a nie zostawiać, by wpadły w ręce wroga. Tak nie postępowali ludzie noszący mundury wojskowe Południowego Wietnamu. Pozostawili niekniętą broń, sprzęt i amunicję dostarczone im przez Stany Zjednoczone. W rezultacie — w ręce Hanoi wpadł sprzęt wojenny wartości co najmniej biliona dolarów. Północny Wietnam będzie miał teraz najlepiej uzbrojoną armię w Indochinach.

Czy nie skusi go to do dalszych występów zbrojnych? Ekspertzy przypuszczają — że w najbliższym czasie trzeba oczekiwać uderzenia Hanoi na Syjam (Tajland). Skoro w rękach komunistów znalazła się Kambodża i Sajgon, a w Laosie mają oni duże wpływy, w planie dalszego podboju Indochin będzie przed wszystkim Tajland.

Szybka modernizacja 6 floty wzmocni jej pozycję pod względem psychologicznym, lecz również i taktycznym. Chociaż M. Śródziennie przestało być "jeziorem" państw Zachodnich, nie można dopuścić aby stało się "jeziorem" rosyjskim. Problem ten jest doskonale rozumiany przez sztab wojskowy NATO i USA, brak jednak pełnego zrozumienia u niektórych zachodnich polityków.

A przyszedł i bezpieczeństwo zachodniej Europy zależy od tego, czy flota będzie dominowała na Morzu Śródziemnym.

Tydzień Polski

Vinton Sells-out Performances At Mill Run Theatre

Bobby Vinton, who made more hit singles between 1962 and 1973 than any other male artist and who has sold over 30 million records to date, now has another feather to add to his cap — his entire engagement is completely sold-out at the Mill Run Theatre on Tuesday, May 13th through Sunday, May 18th.

Summer School Of Basketball

Gordon Technical High School has announced that the school's basketball staff will conduct a school for grammar school basketball players this summer. The school will be divided into two, two-week sessions starting June 16 and July 7. The two-hour daily sessions will concentrate on the fundamental skills of the game.

For further information, call 539-3600.

DZIAŁ KOBIET

Modna bluzka z polyester. Długie rękawy i krawat z tego samego materiału.

Kobieta Wykuwa Szczęście Domowe

Nie każda kobieta pojmuje swą rolę i wpływ, jaki może wywierać w swym domu. Nie każda zdaje sobie sprawę z tego, że jej czynności, wykonywane obojętnie, muszą na coś się złożyć i nie stworzą nigdy tego prawdziwego zacięcia, do którego może tak chętnie powraca po twardej, męczącej pracy i które dla dziecka pozostaje już przez całe życie drogowskazem i wspomnieniem najlepszych, bez trosk chwił. Aby tę prawdę zrozumieć, aby ją odczuć całym sercem i umiejętnie zastosować w życiu nie trzeba posiadać ani specjalnego wykształcenia ani bogactwa, ani nie — zwykłych, niecodziennych warunków. Szczęście nie można uzależniać od wpływów zewnętrznych; choć bezwarunkowo grają one dużą rolę, ale podstawę tego szczęścia musimy mieć w swojej duszy, która powinna pogodzić i ciepłem promieniować na swe otoczenie.

Kłótnia

Kobieta o charakterze kłótniowym, nigdy nie stworzy ze swego domu prawdziwej, miłej przestrzeni, raczej uczyni dom swój odpychającym i zimnym, z którego każdy będzie się starał uciekać. Kobieta nieporządkna, nie uznająca pracy zorganizowanej, równie nie zachęci nikogo do przebywania dłużej w jej towarzystwie. Bo czyż może być mowa o wypoczynku tam — gdzie czas nie ma konkretnej wartości — gdzie jedne czynności przeszkadzają drugim, gdzie nikt nie wie, gdzie się jako przedmiot znajduje, stale ktoś czegoś szuka — a obiad nie jest podany we właściwym czasie? Ale cóż z tego, jeśli pani jest opowadana i systematyczna, jednak nie umie ciepłem swego serca rozgrzać domowego ogniska.

Atmosfera Duchowa

Na jednym z czołowych miejsc w kształtowaniu atmosfery rodzinnej postawmy atmosferę duchową, która całkowicie zależy od kobiety. Nie zdajemy sobie nieraz nawet sprawy z tego jak atmosfera ta wywiera wpływ na samopoczucie męża i dzieci, jak może ona dopomóc, albo odwrotnie, utrudnić ich pracę, czy też naukę. Wydajność pracy zależna jest w bardzo dużym stopniu od stanu psychicznego jednostki. Jeśli jednostka ta jest niezadowolona — rozdrażniona — czy też po prostu przynębiona z przyczyn czysto osobistych — trud jej już nie da tych rezultatów, jakich należałoby się spodziewać. Ciępi więc na tym opinia danego człowieka, ciępi i on sam widząc, że dzięki niezrozumieniu go, sam się załamuje psychicznie.

Spokój

Spokój, serdeczność i wyrozumiałość, są to nieodzowne składniki domowego ogniska. Dzisiejsza kobieta, tak bardzo chlubiąca się równouprawnieniem, musi zrozumieć, że posiadanie tych praw przynosi z sobą też szereg obowiązków, które przed laty nie były tak

Hunt Wrócił Do Więzienia

Miami, Fla. (UPI) — E. Howard Hunt, jeden z wladymawczy do kwatery Partii Demokratycznej w gmachu "Watergate," w sobotę wrócił do więzienia federalnego w Pensacola, dla odsiedzenia reszty nałożonej na niego kary od 30 miesięcy do ośmiu lat więzienia. Hunt przegrał we wszystkich sądach wniesione przez niego apelacje od wyroku. Hunt będzie mógł zabiegać o zwolnienie go za paralem w dn. 10-go stycznia, 1977 roku, a jeśli uzyska parol to może być zwolniony w dn. 3-go czerwca, 1980 roku.

POLSKIE PROGRAMY RADIO W CHICAGO NADAWANE CODZIENNIE

WIADOMOSCI Z POLSKI I O POLSCE

Codziennie 6:00-6:30 rano
WOPa — 1490 kr
5 DNI
Od poniedziałku do piątku
MARIAN CZERNIECKI

'PORANNY DZWONEK' Stacja WOPa

Codziennie
od 6:30 do 7:30 rano
Sobota: 11:00-11:30 rano
Niedziela: 1:00-2:00 po poł

MICHAŁ PRZEMYSKI
Kierownik

ROBERT LEWANDOWSKI

Stacja WSBC—1240 KC
Codziennie 7:00-8:30 rano
2:00-3:00 po poł w niedziele

ROBERT LEWANDOWSKI
Właściciel

GODZINA SŁONECZNA I DNI PUCINSKIE

Stacja WEDC
1 dni w tygodniu
8:30-9:30 rano

'TONY PIENKOWSKI SHOW'

Stacja WTAQ—1300 KC
Codziennie
15:15-10:00 rano

'GODZINA MIĘDZYNARODOWA'

Stacja WTAQ—1300 KC
Sobota 6:35-7:00 wiecz
od 7:00 do 7:30 wiecz
Godz 00 Saltwaterdów

JADWIGA i ANTONI PIENKOWSCY
kierownicy

'POLSKA W MUZYCE PIESNI I SŁOWIE'

Stacja WOPa
Codziennie
od 12 w poł do 12:30 po poł

ADAM GRZEGORZEWSKI
Kierownik Zarządu

'KAWALKADA'

Stacja WOPa
Codziennie
o 1:00, 3:30 i 6:30
oraz o 8-ej wiecz
DR. W. SIKORA
Prezentant i Właściciel

'GŁOS POLONII'

WOPa—1490 KC
Codziennie
od 4:30 po poł do 6 wieczorem
W Soboty
4:00-6:00 wiecz

pp. Mgr. JOZEF i SŁAWA MIGALOWIE właściciele

ZRZESZENIE NOWEJ POLONII W AMERYCE

od poniedziałku do czwartku włącznie
od godz. 11:20 do 12:00 w południe

Stacja WOPa—1490 KC
Kierownik Programu
Ks. Michael P. Pawelek

'KŁOPOTY SIEKIERKOW'

Stacja WOPa—1490 KC
w środy Wtorek, Środa
Czwartek i Piątek
7:00-7:30 wiecz

Kierownik
BRONISŁAW IELIŃSKI
Anonserny
FELAGIA i BRONISŁAW MROZOWIE

POLSKA. — Piękno polskich Tatr uwidacznia ta fotografia z Hali Gasienicowej.

\$605 Milionów Na Pomoc Uchodźcom

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

terenach gdzie istnieje mały procent bezrobocia, ażeby nie pogorszyć już istniejącej sytuacji.

Nessen odpowiadając na pytania dziennikarzy, podał że większość Amerykanów popiera program pomocy dla uchodźców sądząc po stosach listów otrzymywanych w Białym Domu. "Jeśli sprowadzeni do Stanów Zjedn. uchodźcy wietnamscy — powiedział Nessen — zechcą wrócić do swego kraju, to mogą to uczynić bez żadnych z naszej strony przeszkód".

Zapytany co sądzi Białe Dom o roli odegranej przez amb. Graham Martin w ostatnich dniach ewakuacji Amerykanów i zagrożonych Wietnamczyków z Sajgonu, Nessen odpowiedział: — "Prezydent Ford uważa, że amb. Martin wywiązał się bardzo dobrze z niezwykle trudnego zadania, w bardzo trudnych warunkach".

Nessen powołując się dalej na oświadczenie Sekr. Dept. Obrony, James R. Schlesingera, powiedział, że zdołano wydobyc z Wietnamu samoloty i okręty wartości około \$500 milionów z sprzętu wojennego na sumę \$750 milionów dostarczonego w ostatnich czasach dla Południowego Wietnamu.

Dyr. Brown podał że z 44,000 uchodźców znajdujących się na wyspie Guam, — wielu z nich są ludźmi zamożnymi posiadającymi ogólnie około dwa miliony dolarów w oszczędnościach. Ci uchodźcy nie będą objęci programem pomocy dla uchodźców. Wśród uchodźców na

wyspie Guam znajduje się duży procent lekarzy, adwokatów, profesjonalistów — w różnych dziedzinach, którzy nie będą mieli żadnych trudności w znalezieniu pracy zarobkowej.

Brown obliczał że z \$605 milionów na pomoc dla uchodźców wietnamskich, \$132 milionów będzie użyte na pokrycie kosztów przewiezienia uchodźców samolotami z Sajgonu do Stanów Zjedn.; \$30 milionów na pokrycie kosztów ewakuacji okrętami i statkami; \$35 milionów na ośrodki rozsiadlenia; \$185 milionów na żywność i pomoc lekarską w tych ośrodkach; \$78 milionów dla ochotniczych agencji które zajmą się rozsiadleniem uchodźców; \$125 milionów na pokrycie kosztów poniesionych przez stany i władze lokalne w zapewnieniu im pomocy; \$20 milionów na pokrycie kosztów rozsiadlenia około 20,000 uchodźców, którzy będą przyjęci przez inne państwa.

Uchodźcy

Nessen odpowiadając na pytania dziennikarzy, stwierdził że od zakończenia drugiej wojny światowej, jeden milion, trzysta tysięcy uchodźców zostało przyjętych do Stanów Zjedn., 450,000 uchodźców po drugiej wojnie światowej przybyło do Stanów Zjedn., 189,000 uchodźców ze wschodniej Europy w latach od 1953 do 1956, 30,701 Węgrol po upadku powstania węgierskiego, a 675,000 po zagarnięciu władzy przez komunistów na Kubie od roku 1959.

Z 44,000 uchodźców wietnamskich na wyspie Guam, 60 procent stanowią kobiety i dzieci w wieku poniżej lat 24. 28 procent uchodźców posiada sponsorów amerykańskich, którzy zaopiekują się nimi, 34 procent krewnych w Stanach Zjedn., a 18 procent stanowią urzędnicy zatrudnieni przez rząd amerykański w Wietnamie.

Tydzień Techniki Francuskiej w Polsce

W dniach 7—11 kwietnia odbył się Tydzień Techniki Francuskiej w Polsce, zorganizowany pod patronatem Polskiej Izby Handlu Zagranicznego i Naczelnej Organizacji Technicznej.

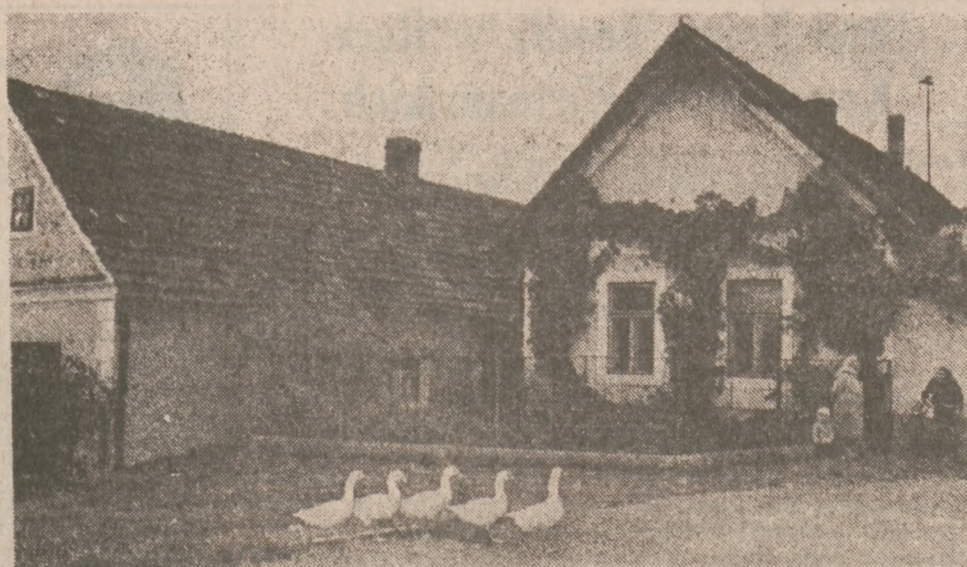
W uroczystości inauguracyjnej w Warszawie uczestniczyli m. in.: ambasador Republiki Francuskiej — Luis Dauge, dyrektor Przemysłu Hutniczego, Mechanicznego i Elektrycznego — Republiki Francuskiej Claude Engeland, członek Komitetu Organizacyjnego Stowarzyszenia Przemysłu Mechanicznego i Obrabiarek Metali, prezes Związku Narodowego Producentów Sprzętu Spalowego Piotr Ducornet, prezes Polskiej Akademii Nauk prof. Włodzimierz Trzebiatowski.

Podczas 5 dni francuscy specjaliści przedstawili polskim inżynierom i technikom ostatnie nowości swojej techniki w dziedzinie obróbki metali oraz przemysłu elektrycznego i elektronicznego, szczególnie w następujących dziedzinach: obrabiarki, sprzęt do robót publicznych, transport, spawalnictwo, urządzenia dla przemysłu chemicznego i spożywczego, techniki przeciwko zanieczyszczeniu wody i powietrza, sprzęt górniczy, aparatura precyzyjna oraz elektrotechniczna.

34 referaty techniczne — z których 31 powtórzono w Katowicach, a 20 w Gdańsku — pozwalają na konfrontację doświadczeń inżynierów francuskich i polskich.

Polski Kredyt Dla Jugosławii

Miedzy bankami i produkcyjno-handlowymi organizacjami Polski i Jugosławii podpisane zostały w Warszawie umowy, na których podstawie strona polska udzieli jugosłowiańskiemu kombinatowi hutnicznemu "Feni" w Kavadarci kredytu finansowo-towarowego na budowę zakładów produkcji żelazo-niklu. W zamian za kredyt Polska otrzymała będzie przez 15 lat żelazo-nikiel w łącznej ilości ponad 350 tys. ton. W ramach transakcji dostarczane również będą do Jugosławii inne towary polskie, w tym maszyny i urządzenia. Łączna wartość dostaw wynikających z zawartych umów wyniesie ponad 600 mln dolarów.

POLSKA. — Dla turystów zmęczonych zawrotnym tempem życia na zurbanizowanym i uprzemysłowanym Zachodzie, niemałą atrakcją są takie sielskie scenki, których w Polsce w dalszym ciągu nie brak.

Stefan Marcinkowski
P.Z.Z.Z.

Problem Niemiec

Nie takie to dawne czasy, gdy wiadomym było, że "Zelazne Królestwo z Żelaznym Kancelerzem i z Żelaznym Krzyżem za zasługę" to "Kaiserzowski" Niemcy. Zniknęły one po klęsce pierwszej wojny światowej. Odrodziły się Niemcy niebawem pod hasłem tysiąclecia Rzeszy z Führerem Hitlerem i swastyką jako symbolem. Szczególnie dla ludzkości to tysiąclecie trwało tak tylko dwanaście zakończonych niebywałą w historii katastrofą.

Odrodziły się Niemcy ponownie, ale teraz już jako "demokratyczne". Trzeba tu jednak stwierdzić, że odbudowały się nie tylko dzięki pomocy amerykańskiej, ale i dzięki takim ich zaletom jak dyscyplina, pracowitość, zmysł organizacyjny czy dotrzymywanie terminów. To też wkrótce poczęto głosić że Niemcy są gigantem gospodarczym, ale katem politycznym.

Przyjrzyjmy się więc tak zwanym dziś Niemcom Zachodnim, czy Federalnej Republice Niemiec. Jaki jest stan faktyczny? Istotnie przemysł rozwinięty — w niektórych gałęziach — sięgający po palme pierwszeństwa. Weźmy n.p. przemysł chemiczny. Na pierwszym miejscu w świecie uplasowała się Badische Anilin und Soda Fabrik (amerykańska "Du Pont") jest na drugim miejscu.

Trzeci i czwarte zajmują znowu Niemcy — "Hoechst" i "Bayer". Weźmy inną dziedzinę. N.R.F. buduje największe tankowce do przewożenia ropy naftowej, która dziś rządzi światem. By ją zastąpić wraca do znaczenia przemysł węglowy. I tu znowu główną rolę zaczyna odgrywać niemiecki kolos Ruhrkole A. G. z 33 kopalniami obejmującymi 75 procent produkcji Niemiec.

Volkswagen w przemyśle samochodowym ma największe obroty w N.R.F. — 17 miliardów marek (wspomniane wyżej B.A.S.P. 16 miliardów mk.). Słynne jednak przed pierwszą i drugą wojną światową zakłady Kruppa, wyrabiające broń są obecnie dopiero na 18 miejscu. Można tu jeszcze dodać rekord światowy konsumpcji piwa — 155 kwart na głowę, którego chyba nikt nie pobije. Oczywiście to olbrzymi w skali europejskiej, bo w światowej Volkswagen jest dopiero na 17-tym miejscu.

Następna dziedzina to handel. Obroty wielu firm obracają się także w cyfrach miliardowych. Aral (produkty naftowe) miała 6 miliardów marek obrotu. Tuż za nią idzie Karstadt (łańcuch domów towarowych) z obrotem 5,9 miliarda mk. Edeka (koncern spożywczo-rolny) z 5,4 miliarda marek. Najwięcej ludzi zatrudniają zakłady Siemens (elektrotechniczne) bo ponad 300,000. W sektorze państwowym tylko kolej łącznie z pocztą zatrudniają więcej osób.

Weźmy dalszą dziedzinę budującą potęgę gospodarczą — Niemiec. Bilans handlowy (przywóz — wywóz) wykazał w 1974 roku — 17,56 bilionów marek, podczas gdy w Stanach Zjednoczonych jest deficyt sięgający bilionu dolarów. Jeżeli chodzi o zasoby finansowe N.R.F. to stoi ona na pierwszym miejscu w świecie, posiadając prawie 33 bilionów dolarów (więcej niż pozostałe państwa Rady Współnoty Gospodarczej Europy).

U.S.A. znajduje się na drugim miejscu, mając ponad 16 bilionów, Saudi Arabia jest na trzecim miejscu z 14-toma bilionami, Japonia z 13-toma bilionami jest na czwartym miejscu. Inflacja w N. R. F. jest jedną z najniższych w świecie, 7 proc. gdy U.S.A.

miały 12 proc (1974 rok), a Japonia 23 procent. Liczba bezrobotnych wynosi 2,5 proc. — u nas dochodzi do 9 proc.

Następnym zagadnieniem to wojsko. Dziennik — "Die Welt" (Hamburg) omawiając tę dziedzinę podaje, że Bundeswehra jest jedyną armią w NATO, która powiększyła swój stan liczebny z 462,200 w roku 1973 do 495,000 w roku 1974. Jest najliczniejszą z europejskich partnerów. To też Sekretarz Obrony U.S.A. James Schlesinger, przebywając w Niemczech powiedział na konferencji prasowej w Munster dn. 5. 11. 74, — że Niemcy odgrywają kluczową rolę, nazywając je bastionem NATO (Abendpost 14. 2. 74). A dnia poprzedniego ten sam dziennik nawołując do wizyty J. Schlesingera umieścił artykuł p. t.: "Wojskowe bezpieczeństwo" w którym zaznaczył, że F. Strauss jest jedynym człowiekiem, który może zrealizować zachodnio-niemieckie uzbrojenie w broń atomową, dodając przy tym, że nie jest to dalekie od tego, czego sobie życzy obecny kanclerz H. Schmidt.

Przedstawiając więc taką siłę w dziedzinie przemysłowej, handlowej, finansowej i wojskowej, chyba nikogo nie dziwi, że N.R.F. przestaje być karłem politycznym. Najlepiej to zilustrował zawsze doskonale zorientowany tygodnik U. S. News & World Report z 2. 2. 75 pisząc, że znaczenie jakiegoś U.S.A. przywiązuje do poszczególnych partnerów NATO jest charakterystyczne kolejnością przyjęć obecnego Prezydenta G. Forda.

Jako pierwszy został przyjęty z początkiem grudnia 1974 roku Kanclerz N. R. F. Helmut Schmidt. Następnym był w połowie grudnia Prezydent Francji Valéry Giscard d'Estaing, a dopiero w 1975 roku premier Anglii Harold Wilson. To znaczenie Niemiec podkreślił także dziennikarz angielski, udzielając wywiadu pismu Die Welt (przedruk Abendpost z 23. 3. 75, podkreślając, że doszło do tego iż Kanclerz N.R.F. mógł pośredniczyć między Prezydentem U.S.A. i Prezydentem Francji.

Trafnie więc Dziennik Związkowy z 13. 12. 74 zauważył że "tradycyjne" "specjalne stosunki" między Stanami a Anglią mają być zastąpione — przez ściślejszą współpracę amerykańsko-niemiecką, a asystent Sekr. Stanu H. Hartman określił to jako punkt zwrotny w polityce amerykańskiej wobec sojuszników Europy".

To polityczne znaczenie Niemiec uznaje nie tylko Ameryka, w czasie wizyty Kanclerza Schmidta w Moskwie rozpoczęty 28. 11. 74 zawarto nie tylko porozumienie o dalszym rozwoju współpracy ekonomicznej, ale w wydanym komunikacie na zakończenie rozmów podpisanym przez Breżniewa i Schmidta w Moskwie podkreślono decyzję o pogłębieniu współpracy i to na daleką metę w dziedzinie politycznej. Można tu dodać, że Kanclerz Schmidt ma zaproszenie na rozmowy do Chin, z którego do tej pory nie mógł skorzystać z uwagi na chorobę.

Tak to wygląda jedna strona medalu, którą wszyscy widzą i wyciągają wnioski. Patrzymy jednak na drugą stronę tego medalu, którą nie wszyscy chcą widzieć. W ostatnich bodaj że dwu latach rozpoczęła się w N.R.F. gwałtowna kampania, starająca się wykazać że obozy koncentracyjne nie były wcale miejscem kaźni i śmierci, nie było krematoriów, czy komór gazowych na ziemi niemieckiej. Oświećmy, gdzie zginęli miliony byłym miejscem wyrobu broń i t.p. Te głosy sięgają do

USA Zabierają Samoloty Sajgońskie

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

morską, ale po prostu odlecia z Tapao.

Syjamski minister spraw zagranicznych Chatchai Choonhavan zapowiedział na dziś specjalne posiedzenie rządu dla przedyskutowania tej delikatnej sprawy. Ustalenie właściwej oceny w tej sprawie utrudniają sprzeczne poglądy. Dygnitarze znający szczegóły umowy o zarządzaniu bazami amerykańskimi w Syjamie są zdania, że ani lotniskowiec "Midway" nie powinien znaleźć się na terytorialnych wodach syjamskich, ani też samoloty nie powinny być z Tapao zabrane bez uprzedniej konsultacji z rządem Syjamu.

Natomiast syjamski minister obrony Pramarn Adireksarn oświadczył publicznie, że Stany Zjednoczone mają prawo do dysponowania tymi samolotami.

Ewakuację samolotów poprzedziła nota dyplomatyczna Hanoi do rządu syjamskiego. Komuniści półn. wietnamscy ostrzegli Bangkok, że wydanie samolotów odbije się na przyszłym układzie stosunków między dwoma krajami

oraz zaskodzi sprawie pokoju w tym rejonie.

Ostrzeżenie to wywołało zaniepokojenie w syjamskich kołach rządowych tym większe, że Wietnam Półn. zaopatruje w broń i szkoli czerwonych terrorystów, działających na terytorium Syjamu.

Prawdopodobnie dla pozyskania sobie życzliwości Hanoi rząd syjamski poprosił o wycofanie z Syjamu do marca przyszłego roku całego kontyngentu 25,000 żołnierzy amerykańskich i 350 samolotów bojowych.

"Korobeton"

W Szwecji wyprodukowany został nowy materiał budowlany. Jest to beton zawierający 50 procent zmieszanej bory drzewnej lub zmieszanej wiórów. Materiał ten, noszący nazwę "Korobeton", wyprodukowany został przez Szwedzki Instytut Doświadczeń i Badań Materiałów. Na Międzynarodowej wystawie wynalazków w Norwimberdze, jego twórca Tor Ottenholm nagrodzony został brązowym medalem.

Normalnie beton otrzymuje się z wymieszania klinkieru z piaskiem i cementem, przy czym piasek można zastąpić rozrartym żużlem. W danym przypadku przy produkcji korobetonu, wióry drzewne lub korę w postaci sproszkowanej wysypuje się do bębna zwykłej mieszarki cementowej i traktuje się je odpowiednim środkiem chemicznym, powodującym szybsze ich zcementowanie. Zaczodzi wówczas pewna reakcja chemiczna, przy której pojedyncze cząsteczki kory lub drzewna zementowują się i tężeją. Ponieważ zmieszane wióry lub kora zawierają wodę w ilości około połowy ich ciężaru, zbyt jest jej dodatek, gdyż wilgoć zawarta w materiale wyjściowym całkowicie wystarcza do procesu związania. Po 12 godz. z materiału drzewnego otrzymuje się cegielki, które nie różnią się od zwykłej cegły. Zgodnie z doświadczeniami, prefabrykowane elementy budowlane z korobetonu są odporne na ścisnienie, doskonale izolują ciepło i akustycznie oraz są niepalne. Wynalazek i sposób produkcji chroniony jest patentem.

Uzbrojeni Bandyci Okradli Emeryta

76-letni emigrant, Włoch zamierzał odwiedzić swój kraj rodzinny i oszczędzał, aby mieć pieniądze na podróż. Ub. niedzieli trzej uzbrojeni bandyci wdarli się do jego mieszkania i zabrali \$2,400 — wszystkie oszczędności staruszka.

Nick Skarim, zam. 2236 W. Ohio zeznał, że wieczorem zastukano do jego drzwi, a gdy otworzył, trzej bandyci w maskach, jeden z bronią w ręku, sterrorizowali go, zakuli w kajdanki i zaczęli "rewizję". W sypialnym pokoju znaleźli blaszaną puszkę z pieniędzmi, zabrali także nowe ubranie, które kupił niedawno.

Skarim przyjechał do Stanów w 1914 r., później wyjechał i służył w wojsku włoskim w czasie I-ej wojny światowej. Wrócił do U.S. w 1927 r., dostał pracę w Peoples Gas Co., a w 1964 roku przeszedł na emeryturę. Bandyci zabrali wszystkie jego oszczędności.

Skarim przyjechał do Stanów w 1914 r., później wyjechał i służył w wojsku włoskim w czasie I-ej wojny światowej. Wrócił do U.S. w 1927 r., dostał pracę w Peoples Gas Co., a w 1964 roku przeszedł na emeryturę. Bandyci zabrali wszystkie jego oszczędności.

Stan, poseł T. Lechowicz "Man of the Year TS Wisła". — W uznaniu dorobku politycznego i czynnego zainteresowania sprawami polonijnymi, a w szczególności sprawami dotyczącymi młodzieży polonijnej oraz przejęcia opieki nad Tow. Sportowym Wisła, poseł stanowy Tadeusz Lechowicz, reprezentant 17 dystryktu legislatury stanowej został jednogłośnie wybrany "Man of the Year Wisła".

WYPRZEDAŻ!

książek polskiego autora z Chicago

MAREK GORDON

"RADIOWE IGRASZKI"

Satyry i Humoreski — reszta nakładu

cena \$2.50

MAREK GORDON

"KATEDRA"

zbiór esejów o znanych ludziach i wydarzeniach.

Piękny Język — Ciekawe Tematy.

\$2.00 miękka oprawa

Przy zamówieniu obu książek razem

tylko \$4.00

zamówienia kierować

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

1201 N. MILWAUKEE AVE.

CHICAGO, ILL. 60622

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) nie wysyłamy.

Helena Książarczyk
(z domu Maciejowska)
(żona śp. Piotra)

Członkini Tow. Promień Wolności Grupa 1189 ZNP, po długiej i ciężkiej chorobie, pożyła się w tym świecie, opatrzona Św. Sakramentami, dnia 5-go maja 1975 roku, o godzinie 12:50 po południu, w podszewnym wieku.

Zwłoki można odwiedzać dziś od 3-ej po poł. do 9:30 wiecz. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 7-go maja, o godzinie 9:30 rano, z Modelli Funeral Home, pnr. 5725 S. Pulaski Rd., do kościoła Św. Turybuzia, a stamtąd na cmentarz Zmarłych wsiadania Pańskiego, na parciele familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych w ciężkim żalu postrzęni:

Leonard, syn; Janina, synowa; Andrzej Maciejewski, brat; Robert i James, wnuki; Alene, wnuczka; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Franciszek A. Modelski i Syn. Telefon: PO 7-4730.

Stanisław Włodarczyk

nagle połączony się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 5-go maja, 1975 roku, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 7-go maja, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 834 N. Ashland Ave., do kościoła Najśw. Marii Panny Anielskiej, a stamtąd na cmentarz Św. Wojciecha na parciele familijna.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu postrzęni:

Helena (z domu Brodowska), żona; Henryk Taras, syn; Irena Włodarczyk, córka; Barbara Taras, synowa; David, wnuk; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie. Telefon 421-5800.

POLSKA. — Przedszkolacy spacerują po warszawskiej Starówce pod baczynym okiem (niewidocznej na zdjęciu) pani wychowawczynie.

Przemówienie Prezesa Mazewskiego z Okazji Manifestacji 3-Majowej

Zgromadziła nas tu dzisiaj w chichagoskim śródmieściu, miłość ojczyzny przodków naszych.

A w ramach tej miłości ojczyzny i tego przywiązania do naszego dziedzictwa narodowego, Konstytucja z 3-go Maja, 1791 roku, stanowi skarby — który krzepi serca nasze i wzmacnia wiarę naszą — że przyjdzie czas, w którym Polska odzyska pełną wolność i niepodległość.

Bo zaiste, naród który swoją miłość ojczyzny i swoją szlachetną roztrąpność obywatelsko społeczną, potrafi ująć w wiekopomnej konstytucji — jest narodem wielkim.

A wielki naród nie upada w dniach klęski, nie poddaje się rozpacz, nie przestaje wierzyć we własne siły odrodzenia.

Takim wielkim narodem, stawiającym bohaterstwa czoła wrogom i przeciwnościom, jest naród polski.

I ten fakt utwierdza w sercach niezłomną wiarę, że nadejdzie ten dzień w którym Polska odzyska pełną wolność i niepodległość.

Obchody Konstytucji 3-go Maja, jakie nasza Polonia w Chicago urządza corocznie od 1891 maja głównie na celu wykazywanie Ameryce i światu, że naród polski jest narodem wielkim, który ma święte prawa do wolności i niepodległości.

Mieliśmy na tych obchodach wielkich Polaków i wielkich Amerykanów w przeszłości. Stanowią one świetlaną kartę w dziejach naszej Polonii.

Ale nadszedł czas, w którym rozpamiętywanie osiągnięć i uniesień z przeszłości nie wystarczy.

Dzisiaj naszą wielką powinnością jest to, aby znaczenie Konstytucji 3-go Maja wpoić w serca naszych młodych, już tu zrodzonych pokoleń.

Dzieci nasze wychować musimy w tej świadomości, że pochodzą one z narodu wielkiego, że są spadkobiercami tysiącletnich dziejów w których Polska brała wybitny udział w rozwoju kultury i cywilizacji zachodniego świata.

Dzisiejsza manifestacja więc wskazuje nam na dwa wielkie i równorzędne znaczenia.

Jednym z nich jest dążenie do Polski prawdziwie wolnej i niepodległej, a drugim wychowanie naszych młodych pokoleń w duchu polskości i w świadomości ich wielkiego dziedzictwa dziejowego.

Gdy dziś postanowimy sobie te dwa zadania wykonywać wiernie i wydajnie — to cel dzisiejszej manifestacji 3-cio majowej będzie w pełni osiągnięty i poprowadzi nas ku lepszej przyszłości dla ojczyzny naszych przodków i dla Polonii.

Kolegium Związkowe Kończy Rok Akademicki 18-go Maja

Cambridge Springs, Pa. — Kolegium Związkowe — Alliance College, uroczystie zakończy rok akademicki wydaniem dyplomów absolwentom i absolwentkom w niedzielę, 18-go maja.

Uroczystości rozpoczną się solenną sumą w ogrodach zakładów kolegijskich lub w razie deszczu, w auditorium wyższej szkoły Cambridge Springs.

Wydanie dyplomów wyznaczono jest na godzinę 11-tą przed południem. Poprzedzone ono będzie przemówieniami cenzora Kazimierza Łotańskiego i prezesa Alojzego A. Mazewskiego w imieniu Rady Szkolnej ZNP.

Przyjaciele i wychowankowie Kolegium Związkowego gorąco są proszeni o wzięcie udziału w tych uroczystościach. Pomieszczenie i wyżywienie będą dostępne wszystkim po umiarkowanych cenach.

Osoby, Grupy i Gminy ZNP planujące wziąć udział w zakończeniu roku akademickiego proszone są o zrobienie odpowiednich rezerwacji, pisząc do Prezydenta Kolegium, Dr Hermana Szymańskiego — Alliance College, Cambridge Springs, Pa. 16403, lub telefonując (813) 398-4611.

Ustalonym już zwyczajem, wiele Grup i Gmin urządzi wyścigi do Alliance College na dzień zakończenia roku akademickiego.

Z uroczystościami tymi — związane są i inne działania. A więc w sobotę, 17-go maja o 9-ej rano podane będzie śniadanie w studenckiej kafece.

Wydział Dyrekcja Stowarzyszenia Alumnów w Kolegium Związkowego odbędzie swe posiedzenie przed południem i po południu, oraz wystawi obiad o 12:15 i bankiet-bal o godzinie 6-tej wieczorem.

Kalendarzyk Posiedzeń

Wtorek, 6 Maja

Stow. Serca Polskie Grupa 119 ZNP przypomina Członkom, że miesięczne zebranie odbędzie się w dniu 6 maja, o 7:30 wieczorem, w lokalu zebrania, 5925 W. Diversey ave. Miesięczne zebrania są ważne dla życia i działalności Grupy, są okazją do spotkań i przedyskutowania inicjatyw na korzyść Związku i Grupy. — Za zarząd: W. Stepień, sekr.

Tow. Obrona Polski, Grupa 712 ZNP podaje do wiadomości, iż zebranie Grupy odbędzie się we wtorek, 6-go maja, o godzinie 7-ej wieczorem, w sali zwykłych posiedzeń w Moskal Caterers Hall, pnr. 5639 N. Milwaukee ave. Prosimy o liczne przybycie. Za zarząd Eugene Grysztar wiceprez.; Jennie Armatus, sekr. prot.

Środa, 7 Maja

Klub Nowy Prąd zawiadamia wszystkich członków i członkinie, iż bardzo ważne posiedzenie oraz Dzień Matek i Ojców odbędzie się w środę, dnia 7-go maja, w sali Rainbow Gardens przy 51-ej ulicy. Początek o godz. 7:30 wieczorem.

Członkostwo proszone jest o liczne przybycie, aby uciec razem Dzień Matek i Ojców. Za zarząd: S. Kwartnik, prez.; Helena Stan, sekr. prot.

Czwartek, 8 Maja

Tow. im. R. Dmowskiego Grupa 127 ZNP zawiadamia swych członków, iż miesięczne posiedzenie Grupy odbędzie się w czwartek, dnia 8 maja, w Ed. Moskal Hall, pnr. 5639 N. Milwaukee ave., początek o godz. 7:30 wieczorem.

Sekretarz finansowy będzie urzędował już o godz. 7-ej wieczorem. Upraszaja się o liczny i punktualny udział członków.

Za zarząd K. Musielak, prez.; St. Pyka, sekr.

Piątek, 9 Maja

Posiedzenie Tow. Narodowego Korony Polskiej Grupa 771 ZNP odbędzie się w piątek, 9 maja, w sali P.L.A.V., 3024 N. Laramie Ave., o godz. 8-ej wieczorem. Członkowie i członkinie proszeni są o przybycie, na to b. ważne posiedzenie, ponieważ odbędzie się nominacja kandydata na posła na Sejm ZNP oraz będziemy obchodzić Dzień Matek.

Józef Żukowski, prez.; Roman Strzelecki, sekr. prot.

Klub Wolnych Przyjaciół zawiadamia, iż Klub odbędzie swoje posiedzenie w piątek, dnia 9 maja, w sali pnr. 1805 W. Division ul., o godzinie 12:30 po południu. Członkowie proszeni są o przybycie, gdyż mamy ważne sprawy do załatwienia.

Józef Matuga, prez.; Maria Filip, sekr. prot.

Niedziela, 1 Czerwca

Klub Parafii Łusowian zawiadamia wszystkich członków i członkinie, że posiedzenie w miesiącu maju nie będzie. Następnego posiedzenia, połączone z przyjęciem dla Matek i Ojców odbędzie się w niedzielę, dnia 1 czerwca, w sali Kościuszkowski Park, pnr. 2732 N. Avers, o 2-ej po południu.

Ze względu na ważne sprawy jakie są do załatwienia oraz uczczenie święta Matek i Ojca prosimy wszystkich członków o liczne przybycie.

Władysław Pula, prez.; Józef Chrabąszcz, sekretarz.

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

TO OUR ADVERTISERS

DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS THURSDAY 2 P.M.

ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE

Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

★ PRACA

Potrzeba Mężczyznę lub Kobię ORAZ MĘŻCZYZNĘ

Do Pracy w Shipping Room jako Clerk

Uczcie się zarabiając specjalnego procesu drukowania "silk screen". Przyjmujemy do pracy bez różnicy wieku, uczciwych, ambitnych pracowników, obywateli lub mających "zieloną kartę"

• PŁATNE ŚWIĘTA

• PŁATNE WAKACJE

• DZIENNA ZMIANA

STUDIO 4, INC.

1751 N. Central Park Ave.

Prosimy zgłosić się do biura między 9:00—3:00 po południu.

POTRZEBNE EMERYTOWANE MAŁŻENSTWO

W okolicy Palatine. Pokój i utrzymanie za lekkie usługi.

991-0556

Plenarne Zebranie Skarbu Narodowego

W dniu 9 maja, o godz. 7:30 wieczorem, w lokalu Wyd. Stan. Kongresu, 2952 Milwaukee Ave., odbędzie się miesięczne zebranie członków Skarbu Narodowego RP.

W programie porządku dziennego, oprócz sprawozdań członków Zarządu omawiany będzie Tradycyjny Piknik połączony z loterią fantową w dniu 10 sierpnia, oraz sprawa org. obchodu 25-lecia założenia Komitetu Skarbu Narodowego na terenie Chicago.

Każde Plenarne zebranie jest okazją do złożenia wpłaty na Skarb Narodowy. Walter Mieczyski, prezes; Kazimierz Sztarnal, sekretarz.

Zebranie Korpusu Pomocniczego Placówki 90 SWAP

Korpus Pomocniczy przy Placówce nr 90 SWAP odbędzie mies. posiedzenie w sobotę, dnia 10-go maja, o godz. 2-ej po południu, w sali Placówki 90-ej SWAP, pnr. 6005 W. Irving Park.

Prezesa Agnieszka Czachor uprasza Koleżanki o liczne przybycie, gdyż jest dużo ważnych spraw do załatwienia. Po posiedzeniu będzie przyjęcie dla Matek i Ojców. Zapraszamy Kolegów z 90 Placówki o przybycie.

Agnieszka Czachor, prez.; Anna Myznaski, sekr.

Plany Oczyszczenia Renu

Ambitne plany oczyszczenia wód Renu pozostaną na razie tylko na papierze na skutek gospodarczej recesji i w Związku z tym braku pieniędzy. Co prawda miliardy dolarów zostały wydane w ostatnich latach na oczyszczanie ścieków przemysłowych nad Renem w Szwajcarii, Niemieckiej Republice Federalnej, Francji, Luksemburgu i Holandii, lecz dzięki temu udało się jedynie zatrzymać stan zanieczyszczenia na poziomie z końca lat sześćdziesiątych.

Specjalna konferencja tych pięciu państw, która miała odbyć się w Paryżu została odwołana, pozostawiając pod znakiem zapytania realizację dalekosiężnych planów takiego oczyszczenia.

Ren jest najruchliwszą rzeką na świecie, u jej ujścia w największym porcie świata Rotterdamie przepływa ją dziennie 673 statki i barki. Codziennie Renem płynie także 30 tys. ton soli i 3 tony arsenu z francuskich kopalni potasu i zachodnio-niemieckich fabryk chemicznych. Gdy w lecie wody opadają stężenie zanieczyszczeń zwiększa się do tego stopnia, że nad rzeką trudno wytrzymać.

A tymczasem od 1970 roku na oczyszczalnie ścieków nad Renem wydano w samej Niemieckiej Republice Federalnej przeszło 4 mld dolarów, z czego 70 procent tylko po to, by stan zanieczyszczeń utrzymać na dotychczasowym poziomie.

Experienced REAL ESTATE SALESMEN To join our old established Company. Excellent working conditions and Commission terms. For confidential interview Call JON GRABILL — 775-1091 GRABILL REAL ESTATE CO. REALTORS 6946 Higgins Rd.

COOK

(LUNCHEON COOK)

Opportunity for top notch Cook for our Corporate Executive Dining Room. Pleasant working conditions.

Modern facility. Excellent salary and Fringe Benefit Package. References required. For an Interview call

682-6727

An Equal Opportunity Employer M/F

POTRZEBNY KUCHARZ LUB KUCHARKA Do Restauracji od 6 rano do 12:30 w południe. 6 dni w tygodniu. Płatne święta. Bez granicy wieku. — Zgłoszenia osobiste po 2 po południu. TONY'S RESTAURANT 855 West Randolph

★ Praca żeńska

SAMPLE MAKER

Ladies Sportswear. Must be fully experienced. Able to sew complete garments. ALLAN APPAREL 843 W. Adams 829-5787

POTRZEBNA MŁODĄ PO UKOŃCZENIU WYŻSZEJ SZKOŁY — HIGH SCHOOL

Z językiem polskim i angielskim do pracy biurowej w małej Hurtowni Żywnościowej. Na pełny czas lub kilka godzin. Zgłosić się

Tel. 276-4700

Experienced SANDWICH GIRL

SHORT HOURS. 4 DAYS A WEEK. Call 664-0472

between 10 and 11 a.m. daily.

POKOJÓWKA NA WEEK-ENDY SOBOTA I NIEDZIELA od 8 rano do 4 po poł. SARATOGA MOTOR INN 7701 S. Cicero

PART-TIME MAIDS

BUDGETEER MOTOR INN 17003 S. Halsted Harvey

POTRZEBNA kobieta do szycia szkolnych swetrow na Marrow maszynach — guzik. Doświadczona. — 342-4477.

KOBIETY Firma Zajmująca Się Dozorowaniem Budynków Potrzebuje Aplikantki

Najlepiej z okolicy LaGrange, Ill. Na około 4 godziny wieczorem, 6 razy w tygodniu. Wynagrodzenie odpowiednie do wykonywanej pracy. Dzwonić w tygodniu: 354-0153

KOBIETY Do Lekkiej Pracy Montażowej (Assembly)

Muszą posiadać "Zieloną Kartę". Wszystkie świadczenia firmowe. Muszą mówić choć trochę po angielsku. Zgłoszenia: 5656 NORTHWEST HWY. POTRZEBNE kobiety do pracy domowej oraz kelnerki ze znajomością języka angielskiego. Tel. 777-2800

DO NASZYCH KLIENTÓW

OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA PRZYJMUJE SIĘ W CZWARTEK DO 3-EJ PO POŁUDNIU

Wszystkie Drobne Classified Ogłoszenia Są Płatne z Góry

O ile Nie Posiada Innej Umowy z DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

★ Kontraktorzy

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW

SZYBKO — TANIO — SUMIENNIE — FACHOWO • ROBOTY CIEŚLERSKIE • OBICA ALUMINIOWE I INNE • DACHY • SCHODY • OKNA • WERANDY • PIWNICE • KUCHNIE • ŁAZIENKI • DODATKOWE POKOJE • FUGOWANIE • MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ • ROBOTY GWARANTOWANE

Dzwonić Do Znanego Kontraktora

Mike Dragowicz 588-6535

★ Praca Męska

MAINTENANCE MECHANIC

5 yrs industrial experience with some electrical. Work entails repair of pumps, process piping, electric and knowledge of boiler operations. Shift work.

Write or call:

CELANESE COATINGS & SPECIALTIES CO. 7351 S. 78th Ave. Bridgeview, Ill. 60455 458-4964

An Equal Affirmative Action Employer M/F

AUTO SALES

Business is good. Need 3 experienced, only, new and used car salesmen. 30 pct. commission. Free demo, split shifts. — Under new management.

Apply in person only:

ELLIOT CHEVROLET 7901 W. Roosevelt Rd. Forest Park, Ill. See John Sims or Jim Burton

LIVE IN CHAUFFEUR-HOUSEMAN

Top salary, city references. Near North Side. Must speak English. Write c/o AF Box 1012 225 W. Washington St. Chicago, Ill. 60606

JIG & SAMPLE maker wanted for a lamp shade wire shop. — 927-0737.

PRINTING SALESMAN

Excellent opportunity for established salesmen to join expanding offset firm. Must be ambitious and have sheet fed sales in excess of \$200 thousand to qualify. We offer competitive prices, a highly skilled service minded organization and multi color equipment up to 50 inches. Draw and comm. open. All benefits. Replies held in strictest confidence. Call WE 9-4727, Don Walsh An Equal Opportunity Employer

MAINTENANCE MECHANIC LAUNDRY

Man to service Plant Production Machinery. We Will Train. Wages Commensurate with experience and ability. CALL FRENCH HAND LAUNDRY 772-2700

SHIPPING CLERK

EXP. PREFERRED. Light Packing. Loop location. Good working conditions. Permanent. 372-7005

MACHINISTS

Thread Mills Set-up and Operate Experience required. Good pay. Days. Profit sharing. Excellent benefits. Tel. 421-6420

★ Milwaukee Wisconsin

★ PRACA

CLICKER CUTTERS

Experienced FULL TIME. Apply:— 1st Floor 121 E. Buffalo St. Milwaukee, Wis.

EXPERIENCED MAINTENANCE MAN General mechanic; experienced in 2 or more of the following: electrical, mechanical, refrigeration, or welding; top wages and fringe benefits; plant presently on strike but operating; — contact WISCONSIN PACKING CO. 215 W. Oregon, Milwaukee, Wis. 414-271-8315

MAINTENANCE SUPERVISOR We are seeking an individual with a minimum of 5 years experience in maintenance of Heating, Ventilation, Refrigeration, Plumbing and Electrical Equipment. Solid background in supervision and preventive maintenance mandatory. Contact: YWCA 610 N. Jackson, Milwaukee, Wis. 53202 (414) 271-1030 Equal Opportunity Employer

★ INTERESY

WEDDING BUSINESS

OWNER SELLING due to other business interests. GOOD OPPORTUNITY. Call (414) 482-4808 if no answer (414) 252-3264

★ Praca Męska

EXPERIENCED MEN NEEDED

Gear Hobbers and Gleason Generators. Day shift.

BALFRE GEAR CO. 4711 W. Lake St. 378-7060

★ Pomoc Domowa

GOSPODYNI do zamieszkania. — 1 dziecko. Własny pokój, T. V. — 272-1871.

POTRZEBNA osoba na stałe do opieki nad dziećmi. Okolica Skokie, Evanston. Tel. 679-3214 — po godz. 6:00.

★ PLASTROWANIE

PLAJSTROWANIE, robota gwa rantowana. Obliczenia darmo Philip Kafka. 736-6886

★ Skład Żelazta

NORTH AVE. IRON & METAL KUPUJEMY Miedź, mosiądz, ołów, białe, chłodnice, startery i generatory oraz izolowany drut z miedzi. 278-4370 1917 W. NORTH AVE.

★ AUTA

71 PONTIAC - - - 235-8190

★ DOMY

PRZEZ WŁAŚCICIELA HAMLIN-W. 66TH PLACE 3 pokoje na górze, 4 1/2 na dole, 1 1/2 łazienki, wykończony basement. Garaż na 2 1/2 auta. 284-1829

PRZEZ WŁAŚCICIELA. 60th Place i S. Lawndale. 6 pokoi na górze, 5 na dole. Podwójna parcela. — 847-4909.

4 MIESZKANIOWY BUDYNEK (MUROWANY) "Garden apt." Gazem ogrzewanie Garaż na 2 auta. \$49,000 5404 W. LeMoyne Telefonować celem umówienia się 927-1919

★ Do Wynajęcia

4 ROOM APT. One bedroom 2 apts. on 2nd, one on 3rd, heated, stove and refrigerator. Newly decorated, adults, good transportation. Near "L" and shopping. 4600 N. and 2200 W. 728-3260 anytime

SYPIALNIA do wynajęcia dla mężczyzny. 6435 So. Austin Pro. szee telefonować: 581-6257.

4 1/2 POKOJ, 2 sypialnie, ogrzewanie, piec i lodówka. \$225. — 643: So. Austin. Proszę telefonować 247-3701

5 ROOMS heated, hot water N. dogs, no children. 252-8988.

4 POKOJE, 2 sypialnie, \$125 Dorosłym, bez zwierząt 2236 N Kedvale.

7 1/2 POKOJ, czyste, odmalowane. 733-5807.

4 POKOJE umeblowane, ogrzewanie — 1136 Milwaukee.

4 POKOJE na północno-zachodniej stronie miasta, 2 piętro, ogrzewane, świeżo odmalowane, de pozost asekuracyjny. Dorosłym 342-5292 po 3-ej

★ INTERESY

Why Buy Someone Else's Problems...

Let us build a sound profitable Janitorial Service for you • Minimum \$75,000 1st year business guaranteed. One year unconditional money back guarantee. Two areas in City and Libertyville-Deerfield; Downers Grove-Oak Brook still available. Call 398-4640

★ Telewizja

TELEWIZORY KOLOROWE I CZARNO-BIAŁE Naprawia Inż. Paprocki Dzwonić między 11 rano - 4 po poł. 545-6667 LUB WIECZOREM 235-0420 Gwarancja

★ Posiadłości Posamiejskie

NOWY, 6 pokojowy dom z dwoma akrami lasu, 220 mil od Chicago w Wisconsin. Dobry teren dla myśliwych. — 583-5676.

Spółeczność Katolicka Jest Dumna z Chic. Policji — Mówi Bkp. Hayes

Biskup katolicki Nevin W. Hayes, Ojciec Karmelita i pomocnik Kardynała Johna Cody, oświadczył w niedzielę do 4,000 policjantów w czasie mszy św. z okazji 44-lecia Ligi Policji św. Judy, iż społeczeństwo katolickie jest dumne z Chic. Policji za ich służbę na rzecz społeczeństwa.

Jesteśmy dumni z Was i modlimy się za was, — powiedział w kazaniu Biskup Hayes na mszy św., która odprawiona została w kościele św. Piotra, 110 W. Madison ul.

Superintendent Chic. Policji James M. Rochford powiedział Pochód oddziałów policyjnych reprezentujących 22 dystrykty policyjne i 2,000 agentów śledczych, maszerujących po State ulicy od Wacker Drive do kościoła św. Piotra. Pochód odbył się przy Ks. Walter Mischke C.M.F., który jest kapłanem policji

Napad w Sądzie Na Policjanta

Patrolowy William Patterson doznał obrażeń w poniedziałek w sądzie, gdy napadli na niego dwaj osobnicy. Policjant wprowadził na salę świadka, kobietę, gdy dwaj aresztowani John Gilbert, lat 22 i jego brat Alex, 20, podbiegli do policjanta i uderzyli go kilkakrotnie, zanim zostali obezwładnieni przez policję szeryfa. Patterson brał udział poprzedniego dnia, w niedzielę, w aresztowaniu obu napastników, oskarżonych o próbę obrabowania Lorene Finley na ul. Michigan w pobliżu jej miejsca zamieszkania.

Uratowany Po 4-ch Godzinach w Rowie Głębokości 15 Stóp

Załogi ratunkowe w Northbrook pracowały bez wytchnienia ub. piątku, 2 maja, by wydostać 21-letniego pracownika zatrudnionego przy budowie, który wpadł do dołu głębokości 15 stóp i był przez kilka godzin zagrzebany po szyję w wilgotnej glinie. Podczas gdy tłum około 200 osób stał przy barykadach, ustawionych przez policję, załogi mocowały się z chwytającymi się ścianami rowu, by uratować Josepha De Neve, zam. 980 Countryside, Palatine, z dołu, który niemal stał się miejscem ostatniego spoczynku dla młodego robotnika.

De Neve został uwieczony, gdy sprawdzał rurę wodociagową, 12 stóp długości w wąskim rowie przy Northbrook Historical Society przy Walter i Church ul. Według opowiada Boba Niedrich słusza, który był świadkiem wypadku, — ściany dołu były dość mocne, tak się przynajmniej wydawało, ale nagle runęły zagrzebując De Neve tak, że widoczne były tylko jego oczy i nos.

White Thomas, pracownik wydz. robót publicznych, — pierwszy przybiegł na miejsce wypadku z garażu mieskiego, odległego o dwa bloki, był też jednym z tych pracowników którzy pozostali przy De Neve do ostatniej chwili.

De Neve był na prawdę przestraszony — mówi Thomas —

oświadczył, iż w czasie uroczystości uczczono pamięć 63 policjantów, którzy zmarli w ubiegłym roku. Zmarłym policjantom złożono cześć w specjalnej homilii, którą wygłosił prałat James Maloney C.M.F., Prowincjał zakonu Claretian Fathers, który to zakon założył Ligę St. Jude 44 lata temu.

Maloney zaapelował do policjantów, by codziennie czcili pamięć tych zmarłych policjantów i byli wszyscy przygotowani na poświęcenie swego życia, gdy zajdzie tego potrzeba. Czujemy szlachetność tych policjantów, którzy oddali swe życie w służbie w policji, mówił prał. Maloney.

Ostrzegali on przy tym policję przed korupcją. Życie wśród grzechów i spotykacie się z gorszą ujemną stroną życia, ale jesteście powołani przez Chrystusa do wyzwolenia i ocalenia tych, którym służycie. Nie możecie więc być owładnięci przez grzech.

Po mszy św., na uroczystości, która odbyła się w budynku First National Bank, uczczono dwóch kapłanów za ich wybitną służbę na rzecz rodzin policyjnych.

Zastępca superintendenta Samuel W. Nolan przewodniczący Ligi św. Judy wręczył dyplom dożywotnego członkostwa księdzu Patrickowi McPolin z Los Angeles, który urodził się w Chicago. Ojciec księdza McPolin pełnił służbę kapłana w Chic. Policji przez 19 lat.

Zaś komendant oddziału walki z włamaniami komendant William Duffy wręczył specjalną "złotą gwiazdę" Ojcu Mischke za wybitną służbę na rzecz wszystkich policjantów.

bardziej niż jego żona. Strażacy mieli wielkie trudności z odkopaniem gliny, — gdyż trzeba było kopać małymi łopatkami lub rękami. De Neve był prawie cały czas przytomny, mówił prawie bez przerwy, nawiązując do tego, że przez 6 miesięcy nie miał pracy i dopiero — poprzedniego dnia otrzymał pracę przy budowie.

Gdy robotnika wydobyto wreszcie na powierzchnię, — tłum widzów urządził owacje jemu i załogom ratowniczym. Uratowanego przewieziono do szpitala Highland Park, gdzie czekali już lekarze i pielęgniarki.

Finał Sesji w Springfield Próba Sił Mayora Daley

Wielu obserwatorów politycznym w naszym stanie wydaje się, iż następne 2 tygodnie będą ciężkim sprawdzianem prawdziwej kontroli mayora Chicago nad demokratami w Legislaturze w Springfield. W owym czasie rozważane będą dwie kontrowersyjne propozycje, których mayora Daley od dawna jest zawziętym szermierzem. Obydwa wnioski ledwie że przedsięwzięte przez specjalne komitety w ubiegłym tygodniu aczkolwiek prawdziwe debaty nad nimi niewątpliwie rozpoczyna się dopiero w Izbie Reprezentantów.

Ostatnie Zgromadzenie Ogólne sprzeciwiało się już niejednokrotnie propozycji, w których pochodzenia można było doszukać się w Ratuszu Chicago. Jedną z takich porażek mayora było odrzucenie przez Legislaturę wniosku aby zezwolić Radzie Szkolnej w Chicago na sprzedaż obligacji (bondów) na sumę \$45 milionów bez poprzedniego referendum.

Wniosek o zmianie granic — dystryktów kongresowych przedstawiony przez sen. Cecilia Partee (D-Chicago) wyda się mieć pewne szanse na przyjęcie przez Senat stanowy. Słabsze są jednak widoki na to jeśli chodzi o Izbę Reprezentantów ze względu na silniejszą tutaj opozycję popieczników Walkera oraz Clyde'a Choate (D-Anna). Choate i "zresztą" z nim inni członkowie Izby wielokrotnie oponowali już wobec propozycji Walkera i Daleyego ponieważ żaden z nich nie poparł w styczniu jego kandydatury na marszałka Izby.

Obecna sesja Legislatury kończy się z dniem 1 czerwca br.

Uroczyste Złożenie Wieńca Pod Pomnikiem Tadeusza Kościuszki

Zdjęcie przedstawia uroczysty moment złożenia wieńca przy pomniku Gen. T. Kościuszki w Parku Humboldta, z okazji Obchodu Konstytucji 3 Maja z 1791 roku.

Złożenie wieńca odbyło się w sobotę, dnia 3 marca przez Komitet Wykonawczy Obchodu, w skład którego wchodził: Prezes ZNP i KPA mec. Alojzy A. Mazewski; Wiceprezeska ZNP Helena Szymanowicz, Generalna Przewodnicząca Obchodu; Józef Gajda, Wiceprezes ZNP; Władysław Kubiak, Sekretarz Generalny ZNP oraz Edward Moskal, Skarbnik ZNP.

W uroczystym tym akcie udział wzięły reprezentacje organizacji. Na zdjęciu, obok Wiceprezesa Szymanowicz, stoją: — Piotr Kaczmarek, Komisarz 13 Okręgu ZNP i Komisarz 13-go Okręgu Zofia Buczkowska; Gertruda Drozdowicz, prezeska Okręgu 2-go Sokoła Polskiego w Am. Po przeciwległej stronie: — Zofia Kuźniar, prezeska Zjednoczonych Polek w Am.; Dennis Voss, przewodniczący Rady Banku Parkway; Tad. Fiala z delegacją ze Stow. Polskich Kombatantów.

4 Osoby Zamordowano w Chicago Podczas Weekendu

Dwaj osobnicy zostali oskarżeni o zamordowanie kobiety i postrzelenie trzech innych osób. Policja aresztowała 20-letniego Milana Phippsa, zam. 1220 N. La Salle i Williama Walkera, 25, zam. 433 N. Central. Według relacji sierżanta wydziału śledczego policji, Jamesa McFarlanda, obaj weszli do mieszkania Ruth Wellington, 1157 N. Cleveland, w sobotę wieczorem i rozpoczęli strzelaninę.

Wellington przewieziono do szpitala Henrotin — gdzie lekarze stwierdzili zgon. Ciężko ranny Atton Jackson, podobnie jak Wellington został postrzelony w głowę. Dwie inne osoby, 27-letnia Dolores Oluwole, 50 W. 99 ul. i Edward Brown, lat 43, również postrzeleni w głowę, ale rany są powierzchowne i życiu ich nie zagraża niebezpieczeństwo. Obaj, Brown i Jackson mieszkają pnr. 1157 N. Cleveland, w kompleksie Cabrini Green.

Sierżant McFarland przypuszcza, że morderstwo i strzelanina miały związek z narkotykami, gdyż w mieszkaniu Wellingtona znaleziono — niewielką ilość narkotyków i szklankę.

Wellington była jedną z czterech osób, zamordowanych ub. weekendu. Złwłki

Charlesa Johnsona, lat 26, zam. 1240 N. Troy znaleziono w niedzielę, na chodniku przy Lake i Armitage. W szpitalu stwierdzono zgon z powodu ran zadanych nożem. Sprawców nie znaleziono.

Trzy osoby postrzelono, jedną śmiertelnie podczas napadu rabunkowego pnr. 4812 S. Vincennes. Ofiarą padła 55-letnia Jean Wolard. Kobieta znaleziono w jej sypialnym pokoju, w łóżku, kula utkwiła w żołądku. Postrzelono w tym samym mieszkaniu Charlesa Gayles i Ella Merriwether, lat 42.

Marie Phillips, lat 46 postrzeliła śmiertelnie swego przyjaciela 45-letniego H. B. Grahama, który mieszkał w jej mieszkaniu. Phillips oskarżono o morderstwo.

Rekordowy Wzrost Włamań i Kradzieży Na Przedmieściach

Włamania stały się plagą przedmieść, osiągając niebywały dotąd rekord. Szefowie policji na przedmieściach nawiązują do zwiększenia czujności, gdyż nadchodzi okres letni i wakacje. Oferuje równocześnie rady i wskazówki jak zapobiec włamaniu.

Stanowy Dept. Egzekutywny Prawnej ogłosił statystykę na podstawie sprawozdań otrzymanych z departamentów policji w sześciu powiatach, graniczących z Chicago. Raporty te wykazują, że włamania w Du Page zwiększyły się w 1974 roku o 45 procent w porównaniu z 1973 r. W innych pięciu powiatach procent jest następujący: Kane — 43,5; Will — 39,2; Cook — 24; Lake — 29,7 i McHenry — 18.

Szef policji w Northbrook, George W. Curtiss zorganizował nowy program, wydając właścicielom nieruchomości rodzaj mandatów karnych, t. zw. "service observation forms". Program polega na tym, że funkcjonariusze policji, którzy zobaczą otwarty garaż, nieodebraną pocztę i gazety, lub zarośnięte trawniki, udzielają wskazówek, pisząc na "mandacie" co powinno być zrobione, jakie środki bezpieczeństwa należy przedsięwziąć. Właściciel nieruchomości jest proszony o skomunikowanie się z policją celem omówienia szczegółów.

34-letni Curtiss, który objął urząd szefa policji w Northbrook przed 4 laty, mówi że mieszkańcy przyjęli to w miarę z uznaniem.

Szef policji w Park Forest, William Hamby, narzeka na lekceważenie niebezpieczeństwa przez mieszkańców. Ludzie obawiają się morderstwa i gwałtu, nie kładą natomiast nacisku na zabezpieczenie się przed włamaniem. Drzwi często są otwarte, podobnie jak okna, ludzie nie zdają sobie sprawy, że jest to pokusą dla złodzieja.

W Winnetka włamania mają miejsce przeważnie po zmroku, gdy widoczne że nikogo jeszcze nie ma w domu. Najlepszym wyjściem dla tych którzy wieczorami często są poza domem — mówi Hamby, jest pomoc dobrych sąsiadów, którzy mogliby zapalić światła oraz zwrócić uwagę na podejrzane osoby, a w wypadku zatrzymania się samochodów, zanotować numer licencji. Szef policji w Oak Park — Wilbur Reichert

Wandale Podpalili Pusty Budynek

9 osób pozostało bez dachu nad głową, gdy wandale podpalili niezamieszkały budynek pnr. 2228 S. Kirkland, a ogień objął także sąsiedni dom pnr. 2230 S. Kirkland, niszcząc całe wnętrze budynku. Strażacy obliczają straty na \$15,000.

Wypadki Drogowe

4-letni chłopak został śmiertelnie uderzony przez auto w poniedziałek wieczorem, gdy biegł przez ulicę South Stony Island Ave. Kierowca, 40-letni Kenneth Danilley jest oskarżony o nie danie pierwszeństwa piesze-mu. Chłopak, Anthony Randall, zam. 6715 S. Ridgeland, zmarł krótko po przewiezieniu go do szpitala Jackson Park.

mówi że w jego dzielnicy włamania mają miejsce przeważnie w dzień, gdy mieszkańcy, zwłaszcza budynków apartamentowych, są w pracy.

Rada Uchwała Powiatowy Podatek Od Trunków — Od 1-go Lipca

Rada powiatowa pow. Cook uchwalała w poniedziałek 11 głosami przy sprzeciwie ze strony trzech członków rady powiatowy podatek od napojów alkoholowych sprzedawanych w tawernach, restauracjach i w sklepach, począwszy od dnia 1 lipca.

Przy uchwalaniu rada zlekceważyła ostrzeżenie Mortona Siegel, generalnego doradcy stan. stowarzyszenia kupców sprzedających trunki, iż konsumenci będą obecnie nabywać trunki w sklepach w sąsiednich powiatach.

Siegel zaznaczył, iż jego stowarzyszenie wniesie przypuszczalnie sprawę do fed. sądu okręgowego, celem wydania orzeczenia czy podatek ten jest zgodny z regułami konstytucyjnymi. Przewodniczący rady powiatowej George Dunne oświadczył, iż jakkolwiek wpływ z nowego podatku będzie odłożony do czasu, póki sąd nie ogłosi wspomnianego orzeczenia.

Nowy podatek wynosi \$1 od galona wódki, obojętnie czy sprzedawanej w butelkach, w formie cocktaili czy "na kieliszki"; 4 centy od galona piwa, 30 centów od galona wina o zawartości powyżej 14 procent alkoholu. Podatek od wina zawierającego mniej niż 14 procent alkoholu wynosić będzie 12 centów od galona.

Kupecy, którzy będą sprzedawać trunki bez uwzględnienia wspomnianego podatku będą karani grzywnami od \$100 do \$1,000 lub karą więzienia 6 miesięcy lub łącznie obu karami. Konsumenci, który kupi wódkę czy piwo w sąsiednich powiatach dla swego użytku i weźmie go do domu, nie będzie karany.

Za wprowadzeniem nowego powiat. podatku od trunków głosowali wszyscy demokraci w radzie w liczbie 10 z Chicago oraz republikanka Mary McDonald z Lincolnwood. Przeciwno podatkowi głosowało trzech republika-

Wyszktałeni Kierowcy Bardziej Niebezpieczni Na Drogach?

Dr William C. Erwin, lekarz naczelny w National Driving Center w Durnham, N. C., wtrząsł, iż na podstawie przeprowadzonych przez siebie badań doszedł do przekonania, że wyszktałone osoby są bardziej niebezpieczne za kierownicą niż osoby bez wyszktałenia. Dr Erwin objął swoim eksperymentem 1,500 kierowców o różnym wykształceniu. Jak się okazało, 30 procent tych co ukończyły tylko szkoły średnie momentami zasypiało nad kierownicą. Skłonność do senności rosła w miarę jak rosło wykształcenie kierowców, aż do 75 procent w przypadku kierowców z dyplomem doktorskim czy magisterskim.

Zasypianie jest główną przyczyną wypadków drogowych, w których śmierć ponosi 30 procent wszystkich tragicznych ofiar. Dr Erwin, wykładowca psychiatrii na wydziale medycznym Duke University twierdzi, iż powód tej proporcjonalnej zależności między stopniem wykształcenia i liczbą wypadków nie jest dokładnie znany, aczkolwiek przypuszczalnie osoby z wyższym wykształceniem szybciej zaczynają się nudzić przy prowadzeniu pojazdu.

Drugie przypuszczenie to, że wogóle bardziej wykształcone osoby więcej jeżdżą autem, przy czym zażywają także więcej wszelkiego rodzaju pigułek na uspokojenie, prze-

żębienie i inne dolegliwości. Nie tylko środki uspakajające lecz także szereg leków, nie posiadających na pozór żadnych ubocznych efektów, wpływa na zwolnienie ludzkich reakcji, ociążałość i senność.

Leki brane przed prowadzeniem samochodu mogą grozić prawdziwym niebezpieczeństwem. Dr Erwin oszacował, iż przeszło 10 milionów Amerykanów posiadających prawo jazdy ma skłonność do senności po zażyciu niektórych leków.

Porwane Dziecko Znalezione w Parku

Błyskawiczna akcja doprowadziła do znalezienia 18-miesięcznego dziecka Patrieli Gusman, lat 27, zam. 1351 W. Elmdale. Kobieta zabrała dziewczynkę, Margo, do sklepu łańcuchowego. Posadziła do wózka i ktoś je zabrał, gdy matka robiła zakupy. Zarządzający sklepem, William Allen znalazł dziecko w Lincoln Parku, o 15 min. od sklepu o 5 bloków, w towarzystwie dwóch młodych dziewcząt. Dziewczyny powiedziały, że znalazły Margo w parku, ale nie wiadomo kto ją tam zaprowadził.

OBSZERNE informacje przeczytasz i najlepsze zdjęcia zobaczysz w Dzienniku Związkowym.

Rodziny Na Przedmieściach Zabiegają o Znaczkę Żywnościową

Dyrektor Northwest Opportunity Center, Bruce Newton oświadczył, iż liczba aplikacji na znaczkę żywnościową na północno-zachodnich przedmieściach wzrosła w ostatnich 12 miesiącach aż o 56 procent. Rok temu liczba złożonych podań wynosiła 1,086, podczas gdy obecnie 1,699. Brany pod uwagę rejon jest uważany w znacznej mierze za przedmieście gdzie mieszkają głównie średnio za m o ż n i. Newton twierdzi, że mimo wzrostu liczby napływających podań, jak dotychczas nie wszyscy uprawnieni otrzymują znaczkę żywnościową.

Wzrost wskaźnika podań jest odzwierciedleniem ekonomicznych trudności w kraju. Podania składają nie tylko osoby, które straciły obecnie pracę, lecz również wielu z tych którzy otrzymują już albo emeryturę lub czeki kom-

pensacyjne. Dyrektor Newton przewiduje, iż w następnych 12 miesiącach liczba zabiegających o przyznanie im znaczków żywnościowych wzrośnie tutaj do 3,700, co oznaczałoby wówczas wzrost o przeszło 100 procent.

Niedawno w ośrodku Opportunity Center zatrudnionych było dwoje pracowników którzy stawali się do pracy 2 razy w tygodniu. Obecnie pracują tutaj 3 osoby na pełnym etacie, rozpatrując podania.

Na przedmieściach przeciętnej dochód rodziny jest o wiele wyższy od ogólnego przeciętnego zarobku w skali krajowej. Faktem jest natomiast, że mieszkają tutaj zarówno rodziny dosyć zamożne jak i dosyć biedne. Klasa średnia stanowi jednak przytłaczającą większość.

Rejon podlegający ośrodkowi, który mieści się w Arlington Hts., obejmuje następujące przedmieścia (w nawiasach podana jest liczba podań o znaczkę żywnościową jak wpłynęła z danego przedmieścia): Arlington Heights (136), Barrington (19), Bartlett (22), Buffalo Grove (36), Des Plaines (248), Elgin (65), Elk Grove Village (56), Hanover Park (97), Hoffman Estates (1001), Mt. Prospect (120), Palatine (167), Park Ridge (26), Prospect Hts. (11), Roseville (9), Rolling Meadows (104), Schaumburg (92), Streamwood (137), Wheeling (114).

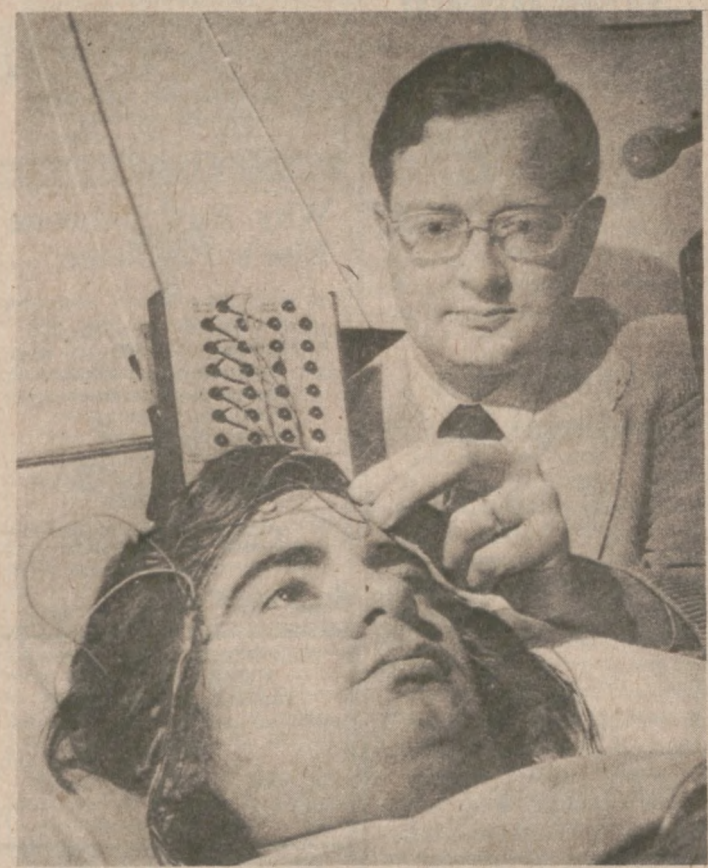
Ponadto szereg podań wpłynęło z przedmieść spoza rejonu: Niles (22), Northbrook (19), Rosemont (14), Franklin Park (12), Glenview (11), Schiller Park (13), inne (48).

Agenci FBI Uili Zbiegłego Więźnia

Funkcjonariusze FBI aresztowali w poniedziałek, w Cicero, więźnia zbiegłego w listopadzie ub. roku z więzienia w Georgia, Thomas Jefferson Walker Jr., lat 41, skazany za morderstwo i zbrojny napad rabunkowy, podał się bez walki. Aresztowano go w Hotelu Annetta, 2517 Laramie w Cicero. Więźnia chwilowo osadzono w więzieniu powiatowym w Chicago.

NEW YORK. — Federalny Urząd Pocztowy wyda specjalny znaczek dla uhonorowania pioniera amerykańskiej kinematografii D. W. Griffith'a. Na zdjęciu, aktorka Lillian Gish obok zatwierdzonego już graficznego projektu znaczka. (UPI)

PRINCETON, N.J. — Dr Philip Oltman przy pomocy specjalnych urządzeń stara się znaleźć sposób na ustalenie w jakim stopniu człowiek pamięta i przyswaja sobie rzeczy słyszane podczas snu. Na zdjęciu: dr Oltman i student, uczestnik eksperymentu. (UPI)